

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS LIETUVOS ENERGETIKOS AGENTŪROS 2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2025 m.

Dokumentas	VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS LIETUVOS ENERGETIKOS AGENTŪROS 2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA
Sudarymo metai	2025 m.
Aprašas	Ataskaita parengta, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu ir yra finansinių ataskaitų rinkinio dalis. Ataskaitoje pateikiama apibendrinta informacija apie viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros (toliau – Agentūra) 2024 metų veiklos tikslus, uždavinius ir atliktus darbus, siekiant veiklos tikslų, kita informacija, kurią privaloma pateikti pagal Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymą ir Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros įstatus¹. Agentūra įgyvendino VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros 2024 metų veiklos planą² nustatytas priemones ir pasiekė planuotus rezultatus, pagal jų vertinimo rodiklius. Agentūra, vykdydama minėtame plane nustatytas priemones, prisidėjo, kad Lietuva įgyvendintų Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, susijusius su energetinio efektyvumo didinimu, klimato kaitos valdymu ir energetinės nepriklausomybės užtikrinimu, skatinant vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą. Agentūra 2024 m. reikšmingai prisidėjo prie svarbiausių nacionalinių strateginių dokumentų atnaujinimo. Atnaujinant Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją (toliau – NENS), kuri buvo patvirtinta 2024 m. birželio 27 d., pateiktos įžvalgos ir kartu su Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Energetikos departamentui pavaldžia Nacionaline atsinaujinančios energetikos laboratorija atliktas Lietuvos energetikos sektoriaus 2030 m. modeliavimas, kurio rezultatai integruoti į strategiją. Šie modeliavimo rezultatai taip pat panaudoti atnaujinant Nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą (toliau – NEKSVP), kuris 2024 m. spalio 2 d. buvo pateiktas Europos Komisijai (toliau – EK). Agentūra atliko NEKSVP priemonių poveikio atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) ir energetinio efektyvumo didinimo tikslams įvertinimą ir modeliavimą, parengė atitinkamas NEKSVP dalis. Agentūra 2024 m. administravo ES lėšomis finansuojamus 5 jungtinius projektus, prisidedančius prie vietinių ir AEI naudojimo plėtros, kurių biudžetas siekė beveik 232 mln. eurų. 2024 m. Agentūra, kaip yra įgaliota Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu³, pradėjo vykdyti elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigos stebėseną ir leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojo UAB „Offshore wind farm 1“ prisiimtų įsipareigojimų⁴ vykdymo priežiūrą. Vykdydama efektyvų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos sektoriaus ūkinės veiklos srities – naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimą ir tvarkymą, pagal ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus reikalavimus atnaujinama Pasirengimo valdyti riziką elektros energetikos sektoriuje planą bei gamtinių dujų prevencinių veiksmų ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, Agentūra taip pat prisidėjo prie nacionalinio saugumo ir nacionalinių interesų užtikrinimo.
Parengė	Viešojo įstaiga Lietuvos energetikos agentūra

¹ patvirtintus Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 1-211 „Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros įstatų patvirtinimo“.

² patvirtintame Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. birželio 6 d. įsakymo Nr. 1-112 „Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros 2024 metų veiklos plano patvirtinimo“ 1 punktu.

³ 3 Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio 29 dalies 5 punktas; 22¹ straipsnio 9 dalies 5 punktas.

⁴ Ten pat, 22 straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktai.

TURINYS

Vadovo žodis.....	3
VšĮ Lietuvos energetikos agentūros veiklos tikslai ir uždaviniai.....	4
VšĮ Lietuvos energetikos agentūros veiklos rezultatai.....	6
VšĮ Lietuvos energetikos agentūros veiklos finansavimas.....	33
VšĮ Lietuvos energetikos agentūros žmogiškieji ištekliai.....	38
VšĮ Lietuvos energetikos agentūros veiklos planai ateinantiems finansiniams metams.....	42

Vadovo žodis

Pristatau viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros 2024 m. veiklos apžvalgą. 2024-ieji – nacionalinių strateginių dokumentų atnaujinimo ir svarbiausių energetinės nepriklausomybės sprendimų įgyvendinimo metai. Vertinant energetikos duomenis, 2024 metus galima laikyti Lietuvos energetikos pažangos ir plėtros metais: pirmą kartą nuo Ignalinos atominės elektrinės uždarymo Lietuvoje pagaminta daugiau kaip pusė suvartotos elektros energijos – vietinė gamyba užtikrino 58 proc. elektros vartojimo poreikio, o 80 proc. Lietuvoje pagamintos elektros buvo pagaminta naudojant atsinaujinančius energijos išteklius. Saulės ir vėjo elektrinių galia pasiekė 3500 MW ribą ir ją viršijo. Tai net daugiau už Ignalinos atominės elektrinės 2009 m. uždarytų 2 blokų galingumą. Dėl didėjančios nacionalinės generacijos ir mažėjančio elektros importo mažėjo elektros kainos vartotojams.

Agentūros komanda prisidėjo prie visų šių rezultatų tiek tiesiogiai – dalyvaudama rengiant ir atnaujinant svarbiausius Lietuvos energetikos strateginius dokumentus, tiek ir netiesiogiai – konsultuodama, viešindama bei finansuodama atsinaujinančios energijos plėtrą skatinančius projektus.

2024 m. atlikta daug reikšmingų darbų, Agentūrai kryptingai siekiant užsibrėžto tikslo – tapti lyderiaujančiu energetikos kompetencijų centru. Agentūros komanda stiprėjo ir tobulėjo kartu su besikeičiančiais aplinkos poreikiais, kurdama galimybes sklandžiam ir efektyviam energetikos sistemos virsmui.

2024 m. atnaujinti Lietuvos energetikos politikai įgyvendinti svarbūs du strateginiai dokumentai – Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija ir Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas. Agentūra reikšmingai prisidėjo prie jų rengimo ir atnaujinimo. Pateiktos Agentūros ekspertų įžvalgos, taip pat kartu su Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Energetikos departamentui pavaldžia Nacionaline atsinaujinančios energetikos laboratorija atliktas Lietuvos energetikos sektoriaus 2030 m. modeliavimas, kurio rezultatai integruoti į 2024 m. birželio 27 d. patvirtintą strategiją. Šie modeliavimo rezultatai taip pat panaudoti atnaujinant Nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, kuris 2024 m. spalio 2 d. buvo pateiktas Europos Komisijai. Agentūra atliko minėto plano priemonių poveikio atsinaujinančių energijos išteklių ir energetinio efektyvumo didinimo tikslams įvertinimą ir modeliavimą bei pateikė politikos formuotojams plane numatytų priemonių įgyvendinimo galimo efekto prognozes.

2024 m. Lietuva pasiekė finišo tiesiąją, rengdamasi sinchronizacijai su Vakarų šalių elektros tinklais bei faktiniam atsijungimui nuo rusiškos BRELL sistemos. Tokiu metu dar labiau išryškėjo operatyvios, susistemintos, faktinių energetikos duomenų analize grįstos informacijos poreikis. Todėl Agentūra daug dėmesio skyrė ir toliau skirs energetikos duomenų analizei ir jos viešinimui, visuomenės nuomonės formavimui energetikos klausimais.

2024 m. didėjo Agentūros, kaip energetikos kompetencijų centro, žinomumas ir tarptautiniu mastu – suorganizuota ne viena tarptautinė konferencija. Įgyvendindama tarptautinius projektus, dalyvaudama Europos energetikos agentūrų tinklo veikloje, Agentūra sėkmingai dalinosi Lietuvos patirtimi su kitų šalių agentūromis.

2025 m. Agentūra tęs pradėtas veiklas, projektus ir pradės naujus tyrimus. Mūsų siekis nesikeičia – tapsime žinomu, vertinamu ir patikimu Lietuvos energetikos kompetencijų centru.

Direktorė Agnė Bagočiūtė

VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros veiklos tikslai ir uždaviniai

Agentūros veiklos tikslai, atsižvelgiant į Agentūrai Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu ir kitais teisės aktais pavestas vykdyti funkcijas, nustatyti VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros įstatuose (toliau – Agentūros įstatai)⁵ – tenkinant viešuosius interesus, įgyvendinti įstatymų, kitų nacionalinių ir Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktų nustatyta tvarka valstybės politikos priemonės energetikos sektoriuje, vykdyti šių priemonių įgyvendinimo analizę ir stebėseną, atlikti centrinės naftos produktų ir naftos atsargas kaupiančios ir tvarkančios organizacijos funkcijas.

VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros 2024 metų veiklos plane⁶ buvo nustatyti šie Agentūros 2024 m. veiklos tikslai (9) ir uždaviniai (15) bei juos įgyvendinančios priemonės (32) (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Agentūros 2024 m. veiklos tikslai, uždaviniai ir priemonės.

Eil. Nr.	Tikslas	Uždavinys	Priemonė
1. Strateginė kryptis. Pagrindas analizei grįžtai energetikos politikai formuoti ir įgyvendinti.			
1.	Analizuoti ir teikti objektyvią informaciją pagrindiniams sprendimams priimti.	Rinkti, kaupti ir analizuoti bei viešinti energetikos sektoriaus duomenis.	Vykdyti energetikos sektoriaus duomenų stebėseną, atlikti duomenų analizę ir viešinti jos rezultatus.
		Dalyvauti rengiant energetikos sektoriaus strateginio planavimo dokumentus ir vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą.	Dalyvauti NEKSVP ⁷ atnaujinime ir vykdyti energetikos sektoriaus priemonių įgyvendinimo stebėseną. Dalyvauti NENS ⁸ atnaujinime ir vykdyti NENS įgyvendinimo stebėseną.
		Vykdyti valstybės valdomų energetikos įmonių, kurių savininko teises įgyvendina EM ⁹ , veiklos ir jos rezultatų analizę.	Vykdyti 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos EM energetikos plėtros programos įgyvendinimo stebėseną.
		Skatinti energetikos ir tvarios aplinkos mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas.	Atlikti valstybės valdomų energetikos įmonių, kurių savininko teises įgyvendina EM, veiklos vertinimą, rengti ir teikti pasiūlymus EM dėl jų veiklos tobulinimo.
			Vykdyti energetikos inovacijų ekosistemos stebėseną, analizę ir skatinimą. Skatinti studentų magistro ir doktorantų baigiamuosius darbus energetikos srityje.
2.	Sukurti ir taikyti energetikos sektoriaus modeliavimo įrankius.	Vystyti ir stiprinti duomenų modeliavimo kompetencijas.	Kurti ir administruoti energetikos sektoriaus duomenų bazę ¹⁰ . Vystyti ir administruoti Energijos geografinę informacinę sistemą (EnerGIS).
			Organizuoti ir koordinuoti Lietuvos energetikos sistemos transformacijos modelio sukūrimą.
2. Strateginė kryptis. Energetinės nepriklausomybės ir saugumo stiprinimas.			
3.	Siekti maksimalaus vietinių ir AEI ¹¹ naudojimo.	Teikti metodologinę pagalbą AEI veiklos elektros	Vykdyti informacijos apie AEI vartojimo skatinimo priemones sklaidą, viešinti AEI vartojimo skatinimo priemonių gerąją praktiką.

⁵ patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 1-211 „Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros įstatų patvirtinimo“, 9 punktas.

⁶ patvirtintame Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. birželio 6 d. įsakymo Nr. 1-112 „Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros 2024 metų veiklos plano patvirtinimo“ 1 punktu.

⁷ NEKSVP – Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas 2021–2030 m.

⁸ Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija.

⁹ Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

¹⁰ Energetikos sektoriaus duomenų bazė kuriama įgyvendinant projekto LIFE IP EnerLIT „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ Nr. LIFE20 IPC/LT/000002 veiklas, žr. veiklos plano priemonę „Įgyvendinti projekto LIFE IP EnerLIT „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ veiklas“.

¹¹ Atsinaujinantys energijos ištekliai.

		energetikos sektoriuje ir skatinimo klausimais.	Vykdyti savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos stebėseną ir vertinimą. Vykdyti AEI panaudojimo transporto sektoriuje įgyvendinimo stebėseną. Vykdyti biomasės kuro atitikties tvarumo ir ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams stebėseną.
		Vystyti Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomų plėtoti vėjo elektrinių parko (toliau – JVP) projektą.	Vykdyti JVP projektui įgyvendinti būtinus administravimo ir kitus susijusius darbus.
4.	Didinti energijos vartojimo efektyvumą.	Vystyti ir stiprinti Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijos centrą.	Vykdyti energijos vartojimo audito (toliau – EVA) sistemos ir EVA atlikimo priežiūrą. Vykdyti didelių įmonių (toliau – DI) EVA atlikimo priežiūrą. Organizuoti EI¹² 28 straipsnyje nurodytų EVA atliekančių specialistų veiklos priežiūrą (atstovimą). Vykdyti energijos sutaupymo susitarimų įgyvendinimo priežiūrą. Atlikti galutinių energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo priemonių (toliau – ŠKP) įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę. Teikti metodologinę pagalbą energijos vartojimo efektyvumo didinimo skatinimo klausimais ir su tuo susijusius viešinimo darbus.
5.	Mažinti kuro ir energijos tiekimo sutrikimų riziką.	Kaupti ir tvarkyti naftos produktų ir naftos valstybės atsargas. Vykdyti grėsmių Lietuvos energetikos sektoriui identifikavimą ir analizę.	Organizuoti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimą ir tvarkymą. Kaupti ir tvarkyti atsargas, kurios kaupiamos ir tvarkomos pagal susitarimus su įpareigotosiomis įmonėmis. Parengti ir dalyvauti įgyvendinant identifikuojamą grėsmių Lietuvos energetikos sektoriui valdymo planus.
3. Strateginė kryptis. Efektyvus finansų pritraukimas ir valdymas.			
6.	Išnaudoti visas LEA galimybes administruoti finansavimo priemones.	Administruoti ir įgyvendinti ES lėšomis finansuojamas priemones, kuriomis didinamas energijos vartojimo efektyvumas ir saugumas, vystoma AEI plėtra.	Administruoti ir įgyvendinti jungtinį projektą (toliau – JP) „Privati elektromobilių įkrovimo infrastruktūra“. Administruoti ir įgyvendinti priemonės „Parama AEI (saulės, vėjo) elektrinių sausumoje ir individualių kaupimo įrenginių statybai“ JP. Administruoti ir įgyvendinti priemonės „Neefektyvių biomasę naudojančių katilų ir iškastinį kurą naudojančių katilų keitimas į efektyvesnes, AEI naudojančias šilumos gamybos technologijas“ JP.
7.	Plėsti paslaugas, užtikrinant įplaukas LEA veiklai finansuoti.	Užtikrinti efektyvų lėšų, skirtų LEA įstatuose nustatytiems veiklos tikslams siekti, administravimą ir panaudojimą. Administruoti projektus, finansuojamus ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir (ar) valstybės biudžeto lėšomis.	Administruoti lėšas, gautas įgyvendinant naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo veiklą. Įgyvendinti projekto LIFE IP EnerLIT „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ veiklas. Įgyvendinti projekto „Support to the Renovation Wave“ veiklas. Įgyvendinti projekto „Interaktyvios platformos, skirtos efektyviam ir subalansuotam energijos gamybos planavimui, sukūrimas“ veiklas. Įgyvendinti projekto „ENSMOV Plus“ veiklas. Įgyvendinti Interreg projekto „PA Energy“ veiklas. Įgyvendinti „Leap to 11“ projekto veiklas. Įgyvendinti Interreg projekto „BOWE2H“ (Baltic offshore wind energy to hydrogen) veiklas.

¹² Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas.

4. Strateginė kryptis. Efektyvus LEA valdymas ir žinomumo didinimas.			
8.	Suburti ir išlaikyti kompetentingą komandą.	Užtikrinti LEA teisės aktais pavestoms funkcijoms vykdyti būtinus žmogiškuosius išteklius, juos išlaikyti ir stiprinti kompetencijas.	Priimti LEA teisės aktais pavestoms funkcijoms vykdyti būtinus darbuotojus, organizuoti mokymus LEA darbuotojams.
		Atlikti LEA darbo tvarką reglamentuojančių teisės aktų peržiūrą ir padaryti reikiamus pakeitimus.	Parengti, peržiūrėti ir pakeisti LEA darbo tvarką reglamentuojančius teisės aktus, peržiūrėti darbuotojų atsakomybes ir atnaujinti organizacinę struktūrą.
9.	Didinti LEA žinomumą, dalyvaujant tarptautinėse organizacijose, dalinantis žiniomis ir praktikomis.	Vystyti tarptautinį bendradarbiavimą.	Vystyti bendradarbiavimą su Europos energetikos agentūrų tinkle dalyvaujančiomis agentūromis, Ukrainos energetikos agentūra.
			Teikti informaciją TEA ¹³ .

VšĮ Lietuvos energetikos agentūros veiklos rezultatai

Agentūra įgyvendino Agentūros 2024 metų veiklos plane nustatytas priemones ir pasiekė planuotus priemonių įgyvendinimo rezultatus, pagal jų vertinimo rodiklius.

Agentūra, vykdydama minėtame plane nustatytas priemones, prisidėjo, kad Lietuva įgyvendintų ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, susijusius su energetinio efektyvumo didinimu, klimato kaitos valdymu ir energetinės nepriklausomybės užtikrinimu, skatinant vietinių ir AEI naudojimo plėtrą.

Agentūra taip pat prisidėjo prie nacionalinio saugumo ir nacionalinių interesų užtikrinimo, vykdydama efektyvų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos sektoriaus ūkinės veiklos srities – naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimą ir tvarkymą.

Pirmoji iš Baltijos šalių 2022 m. prisijungusi prie Europos energetikos agentūrų tinklo (EnR), Agentūra 2024 m. dalyvaudama šio tinklo veikloje sėkmingai dalinosi Lietuvos patirtimi su kitų šalių agentūromis. Tai prisideda prie Agentūros, kaip energetikos kompetencijų centro, veiklos sklaidos ir žinomumo tarptautiniu mastu.

Siekdama didinti Agentūros žinomumą tarptautiniu mastu, išnaudoti sukauptas žinias, patirtį ir kompetencijas bei didinti darbuotojų profesinę ir finansinę motyvaciją, Agentūra kartu su partneriais 2024 m. vykdė 8 ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis finansuojamų projektų veiklas.

EM kas savaitę buvo teikiama apibendrinta trumpa informacija apie Agentūros veiklą įgyvendinant 2024 m. veiklos planą, todėl šioje ataskaitoje paminėti svarbiausieji Agentūros 2024 metų veiklos rezultatai.

Šioje dalyje pateikiama pagrindinė informacija apie Agentūros veiklos rezultatus 2024 m.

Agentūros energetikos duomenų analitikos kompetencijų, sudarant galimybes formuoti įrodymais grįstą valstybės politiką energetikos sektoriuje, vystymas ir stiprinimas

Siekiant savo dalininkui EM sudaryti galimybes formuoti įrodymais grįstą valstybės politiką energetikos sektoriuje, Agentūra peržiūrėjo ir tobulino energetikos duomenų rinkimo, analizės ir viešinimo procesus, diegė duomenų analizės įrankius. Taip pat buvo stiprinamos darbuotojų kompetencijos duomenų analizės bei modeliavimo srityse.

¹³ Tarptautinė energetikos agentūra.

Energetikos sektoriaus duomenų rinkimas, sisteminimas, kaupimas ir analizė

Siekiant įgyvendinti Agentūrai Energetikos įstatymu¹⁴ pavestas funkcijas – rinkti, kaupti ir sisteminti energetikos sektoriaus duomenis, jų pagrindu rengti ir teikti EM energetikos sektoriaus analizę, 2024 m. buvo ir toliau sisteminti Agentūros renkami energetikos sektoriaus duomenys, jų gavimo šaltiniai.

2024 m. Agentūra rinko, sistemino ir kaupė energetikos sektoriaus modelio vystymui reikalingą informaciją apie energijos gamybą ir vartojimą, kuri leistų modeliuoti ir prognozuoti energetikos sektoriaus pokyčius. Buvo išplėsta ir papildyta modelio duomenų bazė, modeliavimo prielaidos, atnaujintos ir perskaičiuotos visų NEKSVP energetikos (atsinaujinančių energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo) priemonių poveikio prognozės.

2024 m. buvo toliau sistemingai rinkti, analizuoti ir periodiškai Agentūros interneto svetainėje skelbti, visuomenei ir žiniasklaidai pristatomi aktualūs energetikos duomenys ir informacija apie: energijos išteklių kainas, įskaitant benzino ir dyzelino, naftos (BRENT) kainas, nepriklausomų elektros tiekėjų preliminaras siūlomas elektros energijos kainas, saulės elektrinių įrengimo kainas. Kas savaitę rengiama ir Agentūros interneto svetainėje skelbiama elektros energijos, šilumos ūkio, gamtinių dujų ir AEI sektorių analizė, kas mėnesį – elektros energijos, šilumos ūkio, gamtinių dujų, AEI ir transporto sektorių analizė. Kas ketvirtį buvo rengiama ir pristatoma žiniasklaidai Lietuvos ir pasaulio energetikos esminių pokyčių apžvalga, atliktas palyginamųjų alternatyviųjų degalų kainų perskaičiavimas ir vertinimas, elektromobilių parko analizė, rinkta ir sisteminta informacija apie Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangą AEI naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse. Šie rezultatai taip pat buvo viešinami Agentūros interneto svetainėje.

2024 m. buvo parengtas ir Agentūros direktoriaus 2024 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. V-72-(1.3 E) patvirtintas viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai tinkamų naudoti žaliavų vertinimo tvarkos aprašas. 2024 m. buvo parengta ir Agentūros interneto svetainėje paskelbta nauja skiltis Žaliavų degalams gaminti vertinimas¹⁵.

2024 m. Agentūra įvairiais pjūviais analizavo energetikos sektoriaus duomenis, skelbė atliktos analizės rezultatus, iš jų paminėtini svarbiausi:

– **Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros vertinimas** pagal jų pasiektą pažangą 2023 metais AEI naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse. Atlikus vertinimą, parengta Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos 2023 m. vertinimo ataskaita, kuri 2024 m. liepos 18 d. paskelbta Agentūros interneto svetainėje¹⁶.

Agentūros atliekamas savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas apima AEI naudojimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, darnaus judumo ir socialinio-ekonominio aspektų vertinimą. Vertinti kriterijai: AEI naudojimo plėtros veiksmų planų parengimas, gamintojų vėjo bei saulės elektrinių įrenginių galia, gaminančių vartotojų įrenginių galia, nekilnojamojo turto mokestis AEI įėjimams, vidutinė šilumos kaina, elektromobilių skaičius ir dar keletas kitų.

Agentūros jau 5 metus atliekamu savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimu siekiama parodyti, kaip savivaldybės prisideda prie nacionalinių AEI plėtros skatinimo tikslų siekimo, kokiomis papildomomis priemonėmis skatina energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir AEI naudojimą, kaip tai atsispindi gyventojų energijos vartojimo elgsenoje.

Agentūra pateikia apibendrintą savivaldybių iniciatyvos, skatinant energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir AEI naudojimą, vertinimą, pagal kurį galima palyginti savivaldybes tarpusavyje.

2023 metais pagal vertintus rodiklius pažangiausia buvo Kauno rajono savivaldybė, nuo jos nedaug atsiliko Anykščių rajono, Šiaulių rajono, Klaipėdos rajono ir Birštono savivaldybės (žr. 1 pav.).

¹⁴ Energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalies 2 punktą.

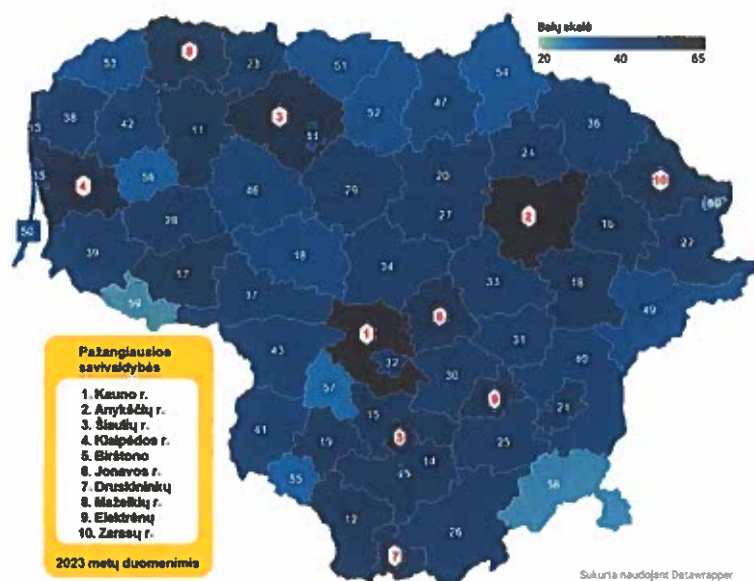
¹⁵ <https://www.ena.lt/zpd-vertinimas/>

¹⁶ <https://www.ena.lt/Naujiena/savivaldybiu-2022-pazanga-2023-06-30/>

1 pav. Savivaldybių TOP 10

Apibendrinantis Lietuvos savivaldybių vertinimas balais 2023 m.

Pagal savivaldybių pasiektą pažangą atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse

– Apibendrinta informacija apie AEI naudojimą savivaldybėse, būtina Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų (toliau – AIE veiksmų planas) rengimui. Agentūra 2024 m. skelbė apibendrintą tinklų operatorių ir nepriklausomų šilumos ir vėsumos gamintojų pateiktą informaciją, apie kuro ir energijos suvartojimą, kuri yra skirta savivaldybių AIE veiksmų planų rengimui.¹⁷ Gauta informacija susisteminta pagal savivaldybes ir pateikta patogiai naudoti skaičiuoklių forma.

2 pav. Duomenys apie elektros suvartojimą savivaldybėse

Informacija apie atsinaujinančių išteklių energetiką savivaldybėse 2024 m.

- Duomenys apie savivaldybių elektros energetikos sektorių 2024 metų IV ketvirtį
- Duomenys apie savivaldybių elektros energetikos sektorių 2024 metų III ketvirtį
- Duomenys apie savivaldybių elektros energetikos sektorių 2024 metų II ketvirtį
- Duomenys apie savivaldybių elektros energetikos sektorių 2024 metų I ketvirtį

– Informacijos apie AEI skatinimo finansines priemones apibendrinimas ir skelbimas. Agentūra 2024 metais rinko, savo interneto svetainėje skelbė ir nuolat atnaujino informaciją apie valstybės teikiamas finansinės paramos priemones, taip pat savivaldybių skiriamas kompensacijas, kurias nustatyta tvarka gali gauti nepasiturintys energijos vartotojai. Taip pat teikė informaciją apie galimybes pasinaudoti nurodytomis EM ir kitų institucijų administruojamomis finansinės paramos priemonėmis.

3 pav. Finansinės paramos priemonės

¹⁷ [Apibendrinta informacija apie AIE savivaldybėse - Lietuvos energetikos agentūra](#)

– **Saulės elektrinių kainų Lietuvoje apžvalga.** Agentūra 2024 metais toliau vykdė saulės elektrinių kainų Lietuvoje apžvalgą. Apžvalgos tikslas – paskatinti rinkos dalyvius sąžiningai vykdyti kainodarą ir parodyti kainų tendencijas ne tik Lietuvoje, bet ir palyginti jas su kaimyninėmis šalimis.

4. pav. Duomenys apie elektros suvartojimą savivaldybėse

2024-12-11

Saulės elektrinių moduliai per metus atpigo ketvirtadaliu

Saulės moduliai šių metų ketvirtąjį ketvirtį Lietuvoje kainuoja vidutiniškai 207 eurus už 1 kW – tai beveik ketvirtadaliu, arba 24,2 proc. mažesnė kaina nei šių metų pirmąjį ketvirtį, kai vidutinė kaina buvo 273 eurai už 1 kW ir maždaug 4,5 proc. mažiau nei trečiąjį metų ketvirtį. Dabar analogiškų saulės modulių vidutinė kaina 4,6 proc. mažesnė ir už šį rugpjūtį buvusią iki šiol mažiausią kainą, kuri siekė 217 eurų už 1 kW. Todėl mažėjo ir saulės elektrinių galutinė įrengimo kaina, o modulių dalis joje sumažėjo ir nesudaro nė trečdaliao visų išlaidų.

PLAČIAU

2024 m. Agentūra parengė bei EM pristatė branduolinės energetikos regioninės situacijos ir plėtros apžvalgą. Pristatyme apžvelgtos mažųjų branduolinių reaktorių (SMR) technologijos, reaktorių rūšys,

projektų įgyvendinimo eiga, branduolinės energetikos plėtros planai šiaurės ir vidurio Europos regione, įvardinti Lietuvos privalumai branduolinei energetikai vystyti. Taip pat apibendrintos išvados apie branduolinės energetikos vietą energetinėje sistemoje, didinant šalių energetinį saugumą. Apžvelgtas licencijavimas, ekonominis naudingumas, poveikis aplinkai ir visuomenės požiūris.

Taip pat 2024 m. pradėtas rengti šilumos gamybos naudojant elektrą (Power2Heat) potencialo Lietuvoje, pirmiausia pramonės ir CŠT sektoriuose, vertinimas, rengti pokalbiai su socialiniais-ekonominiais partneriais, rinkta informacija apie technologijas, jų kainas, suformuluoti klausimai, kurie turėtų būti atsakyti, prieš pradėdant tokių technologijų plėtrą.

Energetikos sektoriaus duomenų bazės kūrimas

2024 m. buvo tęsiami energetikos sektoriaus duomenų bazės/informacinės sistemos, skirtos sistemingai rinkti, kaupti, sisteminti, analizuoti energetikos sektoriaus duomenis, kūrimo darbai. 2024 m. balandžio 11 d. susitikime su projekto partneriais AAA, AM, EM, APVA aptarta LIFE IP EnerLIT projekto veiklos A1.1 (IS sukūrimas) eiga. Nutarta plėsti NEKSVP priemonių, kurių stebėseną būtų galima vykdyti kuriamoje sistemoje, sąrašą.

Ši duomenų bazė/informacinė sistema kuriama Agentūrai įgyvendinant EK LIFE programos integruotojo projekto LIFE IP EnerLIT „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“, A 1.1 veiklą „Duomenų bazės, skirtos NEKSVP priemonėms stebėti, sukūrimas“¹⁸. Ji reikalinga, siekiant sudaryti sąlygas sistemingam energetikos duomenų modeliavimui, stebėsenai ir vertinimui. Taip norima užtikrinti savalaikį, įrodymais grįstą energetikos politikos formavimą, energetikos sektoriaus strateginių dokumentų įgyvendinimo stebėseną.

Dalyvavimas rengiant energetikos sektoriaus strateginio planavimo dokumentus ir jų įgyvendinimo priežiūros vykdymas

NEKSVP priemonių įgyvendinimo pažangos stebėseną, NEKSVP atnaujinimas ir priemonių vertinimas

2024 m. Agentūra atliko NEKSVP esamų ir planuojamų politikos priemonių vertinimą bei energetikos sektoriaus modeliavimą. Modeliavimo metu buvo analizuojamas energetikos politikos priemonių poveikis kuro ir energijos suvartojimui, jų įtaka energijos taupymui bei AEI naudojimo skatinimui. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2024 m. spalio 2 d. (pasitarimo protokolas [Nr. 30](#)) pritarė galutinio atnaujinto NEKSVP teikimui EK.

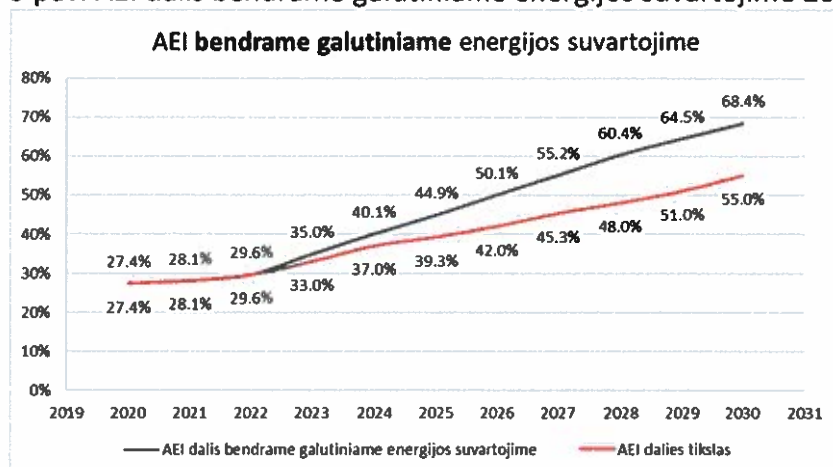
Energetikos sektoriaus modeliavimas buvo atliekamas, naudojant Valstybės duomenų agentūros 2017–2022 m. duomenis Agentūros 2022–2030 m. prognozes. Modeliavimo metu apžvelgtos esamos ir planuojamos politikos priemonės, skirtos AEI plėtrai ir energetinio efektyvumo didinimui, tokiuose sektoriuose: transportas, pramonė, žemės ūkis, CO2 kaupimas, atliekos, AEI, energetinis efektyvumas, vidaus rinka, energetinis saugumas.

Agentūra įvertino esamas politikos priemones – tai priemonės, jau patvirtintos teisės aktuose, kurios turi aiškius įgyvendinimo mechanizmus bei užtikrintą finansavimą. Šių priemonių poveikis buvo įtrauktas į energetikos sektoriaus modelį, leidžiantį įvertinti jų indėlį į nacionalinių energetikos tikslų įgyvendinimą. Agentūra įvertino ir planuojamas papildomas politikos priemones, siekiant įgyvendinti 2030 m. iškeltus tikslus, kurios šiuo metu nėra įtvirtintos teisės aktuose ar strateginio planavimo dokumentuose ir (arba) jų įgyvendinimas priklauso nuo įvairių finansavimo šaltinių užtikrinimo. Agentūra modeliavimo metu apžvelgė, kaip esamos ir planuojamos AEI ir energijos vartojimo efektyvumo politikos priemonės prisideda prie sutaupyto galutinės energijos kiekio ir AEI dalies didinimo bendrame galutiniame energijos suvartojime 2030 m. tikslų įgyvendinimo.

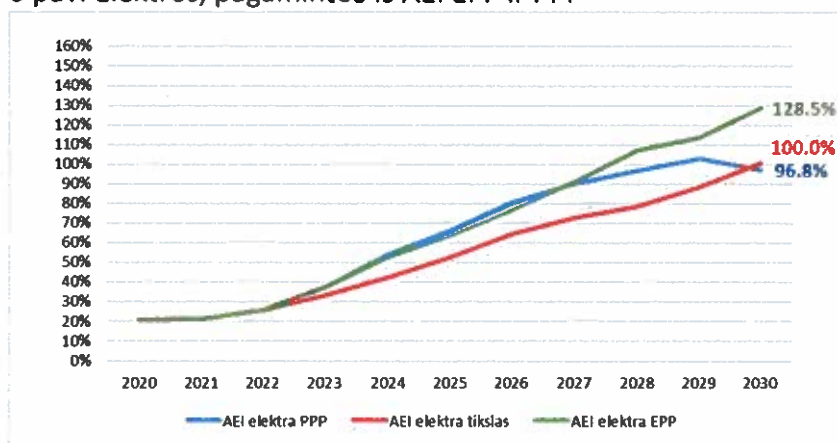
¹⁸ Projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr. LIFE20 IPC/LT/000002) yra finansuojamas Europos Sąjungos LIFE programos ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

Galutiniai modeliavimo rezultatai, pagal 2024 metais vertintas energetikos politikos priemonės:

5 pav. AEI dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime 2030 m.

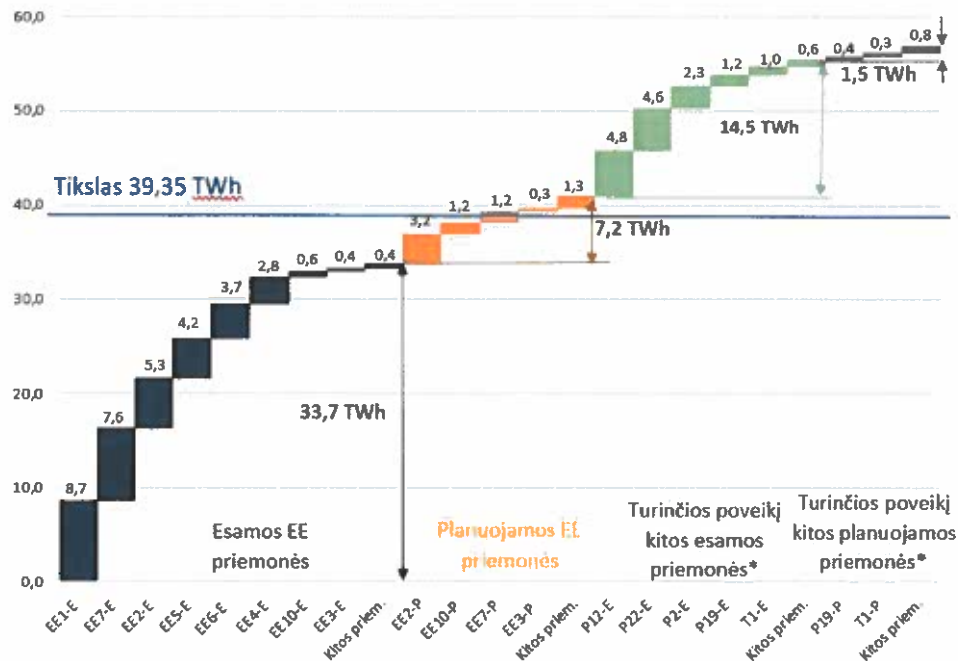

6 pav. Elektros, pagamintos iš AEI EPP ir PPP

Pagal naujosios Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos 2023/1791 8 straipsnio reikalavimus apskaičiuotas privalomas energijos sutaupymo tikslas Lietuvai iki 2030 m. sutaupyti 39,3 TWh. Atlikus energijos vartojimo efektyvumo politikos priemonių vertinimą gauti rezultatai pateikiami žemiau:

7 pav. Sutaupyto energijos kiekio 2021–2030 m. prognozė įdiegus esamas ir planuojamas politikos priemones, TWh

*Transporto ir pramonės sektorių priemonės, turinčios poveikį energijos vartojimo efektyvumui.

Igyvendinus esamas ir planuojamas energijos efektyvumo priemones prognozuojama 2021–2030 m. sutaupyti 40,95 TWh bei įgyvendinus energijos efektyvumui turinčias poveikį esamas priemones transporto ir pramonės sektoriuose sutaupyti dar 16,0 TWh energijos. Didžiausias taupymo potencialas – sutaupymai, renovuojant daugiabučius, viešosios paskirties bei individualius pastatus bei juose pakeičiant (modernizuojant) šilumos šaltinius ir inžinerines sistemas.

Modeliavimo studijos LT100 rengimas

2023 m. Agentūra kartu su NREL pradėjo kurti Lietuvos energetikos sektoriaus transformacijos modelį, kuris numatys galimus ekonomiškai efektyviausius ir pažangiausius būdus Lietuvai pereinant prie 100 proc. atsinaujinančios energetikos gamybos. NREL atstovų vizito Lietuvoje metu 2024 m. vasario 19–23 d., institucijoms, įmonėms, socialiniams ekonominiams partneriams pristatyti tarpiniai LT100 rezultatai. 2024 liepos 11 d. Europos Komisijos (EK) ir Lietuvos atstovų techniniame susitikime Agentūra pristatė modeliavimo studijos LT100 įgyvendinimo būklę, taip pat informavo apie būtinybę supaprastinti nacionalinius teisės aktus. EK atstovai išsakė palaikymą supaprastinti ir nustatyti lankstesnius reikalavimus. 2024 m. rugpjūčio 2 d. Agentūros ir EM susitikime aptarti ir suderinti tolimesni veiksmai.

Tarpiniai studijos rezultatai, kurie integruoti į NENS, rodo, kad nuo 2030 m. didžiąją metų dalį vietinė elektros gamyba iš AEI Lietuvoje gerokai viršys elektros vartojimo poreikį ir galimybes ją kaupti. Tada šalis galės eksportuoti elektros perteklių – dažniausiai didžioji dalis elektros bus eksportuojama per Lenkiją ir Latviją.

Tačiau bus ir tokių laikotarpių, kai dėl klimatinės sąlygų saulės ir sausumos vėjo elektrinės pagamins nepakankamai elektros Lietuvos vartojimo poreikiams patenkinti, ypač sausio–vasario mėnesiais. Tokiu atveju pagrindinė elektros importo šalis, kaip prognozuojama, bus Švedija. Modeliavimo rezultatai taip

pat rodo, kad vėjo ir saulės energijos ištekliai Lietuvoje yra gerai suderinami. Tarpiniai LT100 rezultatai buvo panaudoti ir atnaujinant NENS.

Modelis kuriamas įgyvendinant Agentūros ir NREL 2022 m. spalio 31 d. pasirašytą susitarimą dėl bendradarbiavimo atliekant tyrimus atsinaujinančios energetikos plėtros srityje. Pagal bendradarbiavimo susitarimą iki 2026 m. vidurio numatyta parengti Lietuvos energetikos sektoriaus modeliavimo studiją (LT100). Šios studijos tikslas – atlikus visa apimantį Lietuvos energetikos sektoriaus vertinimą, pateikti pasiūlymus ir parengti minėtą Lietuvos energetikos sektoriaus transformacijos modelį, kaip Lietuvai kuo anksčiau tapti visiškai elektros energija apsirūpinančia valstybe ir pasiekti, kad Lietuvoje 100 proc. suvartojamos elektros energijos būtų pagaminama iš AEI. Lietuvos energetikos sektoriaus transformacijos modelio kūrimo dalyvauja ir Lietuvos energetikos įmonių atstovai. Šiam tikslui iš Agentūros, NREL, EM bei energetikos įmonių atstovų 2023 m. sudarytos ir pradėjo veiklą darbo grupės. Ateityje, atlikus būtinus parengiamuosius darbus, į modelio kūrimą ir atitinkamai studijos rengimą bus įtraukti ir socialinių ekonominių partnerių atstovai.

Modeliavimo studijos LT100 rezultatai bus įvairių energetinių modelių rinkinys, sudarysiantis bendrą Lietuvos energetikos sistemos transformacijos modelį. Naudojantis sukurtu modeliu, bus modeliuojami pagrindiniai energetikos transformacijos scenarijai. Modeliavimo studija LT100 bus pagrindas atnaujinti ir patikslinti energetikos srities strateginius planavimo dokumentus.

Modeliavimo studija rengiama įgyvendinant EM ir JAV Energetikos departamento 2022 m. liepos 7 d. Memorandumą dėl bendradarbiavimo energetikos srityje remiant Lietuvos energetinį saugumą ir jos kelią į neutralaus poveikio klimatui energetikos sektorių iki 2050 m. Agentūros ir NREL bendradarbiavimu įgyvendinamas Vyriausybės programoje numatytas siekis plėtoti transatlantinį energetinį dialogą, stiprinti projekcinį bendradarbiavimą su JAV analitiniais centrais energetinio saugumo srityje.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimo priežiūra

Energijos vartojimo audito atlikimo priežiūra

2024 m., įgyvendindama Auditų ir auditorių tvarkos aprašo nuostatas, Agentūra vykdė energijos vartojimo audito atlikimo proceso priežiūros procedūras.

Du kartus per metus (iki sausio 31 d. ir liepos 31 d.) surinktos 116 auditorių ataskaitos apie 2023 m. II-ą ir 2024 m. I-ą pusmetį atliktus energijos vartojimo auditus pastatuose, įrenginiuose ir technologiniuose procesuose bei transporte. Vienam informacijos nepateikusiam auditoriui skirtas įspėjimas.

Taip pat buvo vykdoma DJ tvarkos apraše nustatyta įmonių, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, energijos vartojimo audito atlikimo ir ataskaitų teikimo priežiūra.

Iš 79 įmonių, turėjusių prievolę pateikti 2024 m. energijos vartojimo audito ataskaitą iki 2024 m. gruodžio 31 d.:

- 28 įmonės atliko energijos vartojimo auditą ir pateikė ataskaitą (35,45 proc.);
- 4 informavo, kad auditas atliekamas ir ataskaita bus pateikta 2025 m. (5,06 proc.);
- 33 įmonės pateikė pagrindžiančią informaciją, kad joms taikomos išimtys ir audito atlikti neprivalo (41,77 proc.);
- 14 įmonių nepateikė informacijos (17,72 proc.).

Remiantis EM iš Tarpžinybinės mokestinių duomenų saugyklos gautais ir Agentūrai pateiktais įmonių sąrašais, atlikta įmonių, turinčių prievolę atlikti auditą 2025 m., atranka. Atrinkta 250 įmonių. Sudarytas atrinktų įmonių sąrašas, įmonės informuotos apie prievolę atlikti ir ne vėliau kaip iki 2025 m. gruodžio 5 d. pateikti Agentūrai energijos vartojimo audito ataskaitas.

Kaip buvo įsipareigojusi 2024 metų veiklos plane, Agentūra kiekvieną mėnesį pildė dienolaipsnių skaičiuoklę vidutiniais paros temperatūros duomenimis, gautais iš Meteorologijos tarnybos.

Energijos vartojimo auditų specialistų atestavimo pagal Energetikos įstatymo 28 str. vykdymas

2024 m. Agentūra vykdė Energetikos įstatyme numatytą funkciją – organizuoti minėto įstatymo 28 straipsnyje nurodytų, energijos vartojimo auditą atliekančių, specialistų atestavimą.

Vykdytas 5 auditorių prašymų, pratęsti auditoriaus atestato energijos vartojimo auditui atlikti pastatuose, įrenginiuose ir technologiniuose procesuose bei transporto priemonėse galiojimą, administravimas.

Surengti du auditorių atestavimo komisijos posėdžiai dėl kvalifikacijos atestatų galiojimo pratęsimo / atestatų galiojimo panaikinimo.

Auditų pastatuose bei auditų įrenginiuose ir technologiniuose procesuose kokybės priežiūra

Agentūra organizuoja ir atlieka energijos vartojimo audito kokybės priežiūrą, energijos vartojimo audito ataskaitų patikrinimą. Atliekant patikrą, siekiama pagerinti atliekamų auditų rezultatyvumą, užtikrinti vertę audito užsakovams bei užtikrinti kokybę pagrįstas konkurencijos sąlygas auditoriams. Veikla, kuria siekiama padidinti energijos vartojimo auditų sukuriamas naudas ir indėlį, didinant šalies energijos vartojimo efektyvumą.

8 pav. Energijos vartojimo auditų administravimo procesas

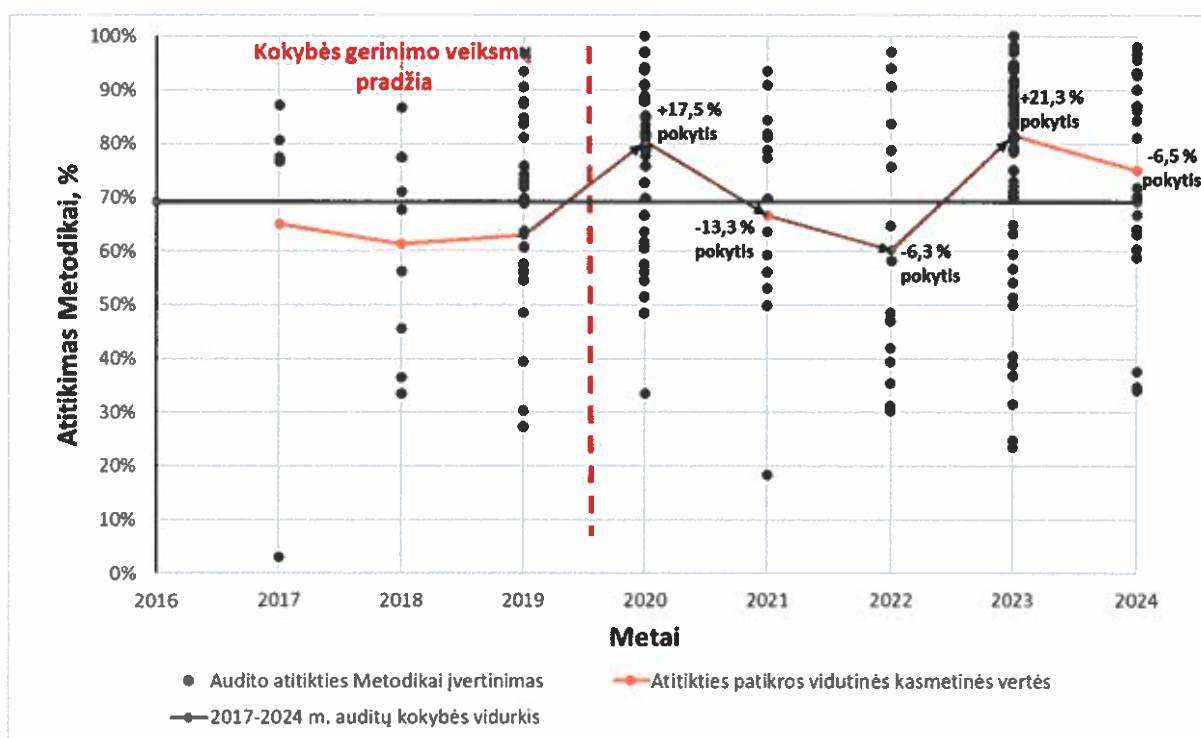
Auditoriai pastatuose

2024 m. buvo atliekamas už 2023 m. auditorių pateiktų energijos vartojimo pastatuose audito ataskaitų vertinimas. Agentūra surinko ir susistemino auditorių atliktų (už 2023 m. I pusmetį gauta 71, už II pusmetį – 31 energijos vartojimo audito pastatuose ataskaita) energijos vartojimo auditų ataskaitas.

Agentūra iš viso 2024 m. atliko 46 auditų ataskaitų atitikties Metodikos ir Naujos metodikos reikalavimams vertinimus. Minėti auditų ataskaitų vertinimai apima ir pirminį, ir pakartotinai, dėl pirminio vertinimo metu audito ataskaitose nustatytų kritinių klaidų pateiktų ataskaitų, vertinimus.

Energijos vartojimų auditų pastatuose ataskaitų vertinimo rezultatai pateikti 9 pav.

9 pav. Pastatų auditų atitikties metodikoms kitimas laikotarpyje 2017–2024 metais

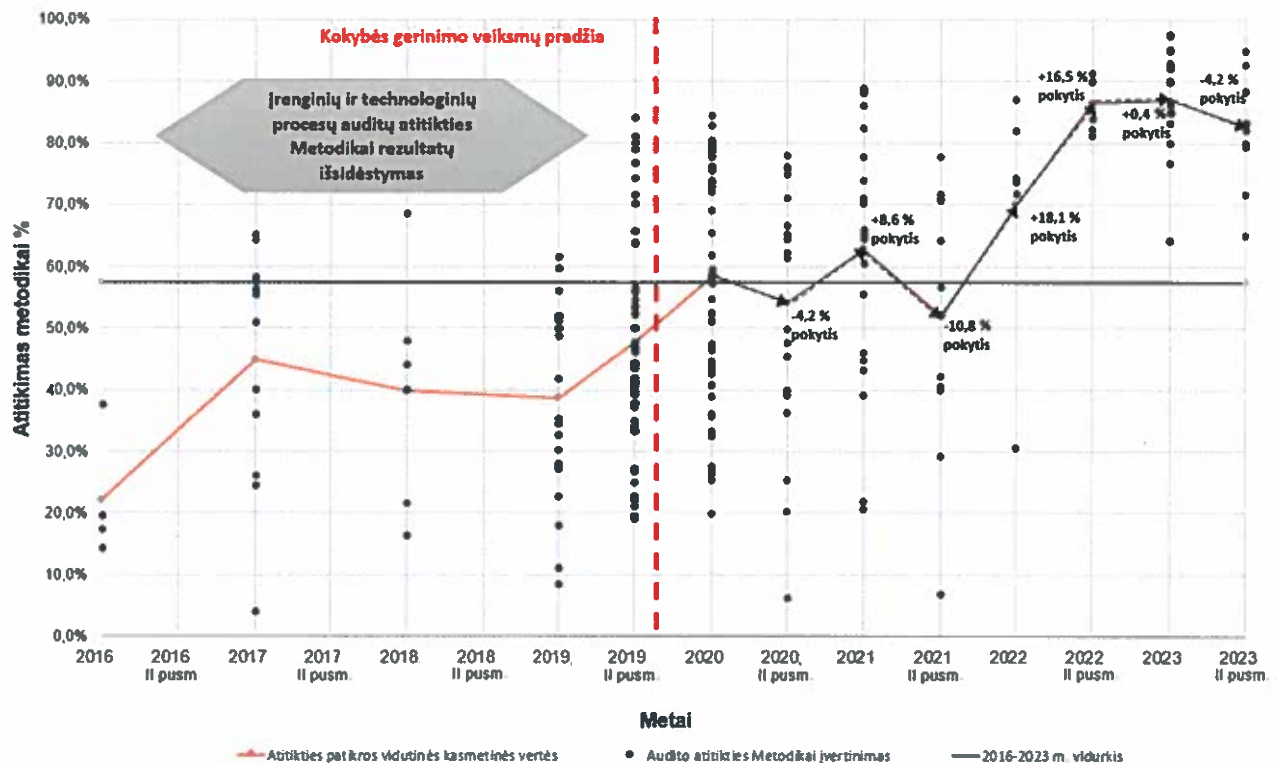

2017–2024 m. auditų ataskaitų kokybės vidurkis yra 69,1 proc., t. y. jis didėjo 0,9 proc. (lyginant su 2017–2023 m. auditų ataskaitų kokybės vidurkiu, kuris buvo 68,2 proc.). 2023 m. energijos vartojimo auditų pastatuose ataskaitų atitikties vidurkis buvo 81,5 proc., o 2024 m. – 75 proc. Energijos vartojimo auditų pastatuose kokybė sumažėjo 6,5 proc. lyginant su praėjusiais metais. Šio kokybės mažėjimo priežastis yra ta, kad dalis audito ataskaitų buvo pirminės ir nepateiktos pakartotiniams tikrinimams, jau atsižvelgus į Agentūros pateiktas pastabas. Taip pat audito ataskaitų kokybę galėjo sąlygoti tai, kad dalis jų buvo atlikti pagal nuo 2023 m. liepos 1 d. galiojančią naują metodiką.

Auditoriai įrenginiuose ir technologiniuose procesuose.

Agentūra surinko ir susistemino auditorių 2023 m. atliktų (už 2023 m. I pusmetį – 203 ir 2023 m. II pusmetį – 47) įrenginių ir technologinių procesų (ITP) energijos vartojimo auditų ataskaitas. 2024 metais iš auditorių pateiktų, 2023 m. atliktų, auditų ataskaitų atliktas 11 auditų ataskaitų ITP metodikos reikalavimams patikrinimas. Vidutinė šių auditų ataskaitų atitiktis ITP metodikai yra 82,7 proc. (rezultatus žr. 10 pav.).

10 pav. Įrenginiuose ir technologiniuose procesuose auditų Metodikos atitikties indikatorius kitimas skirtingais laikotarpiais, išskiriant ekstremalias vertes

2023 m. II pusmetį pastebimas neženklaus (4,2 procento lyginant su 2023 m. I pusmečiu) kokybės mažėjimas, tačiau visų metų vidurkis ženkliai (7,1 procento) pagerėjo, lyginant su 2022 m. duomenimis.

Energijos sutaupymo susitarimai

EM su energetikos įmonėmis pasirašyti energijos sutaupymo susitarimai siekia 3,75 TWh, susitarimuose įmonės įsipareigojo tiesiogiai taupyti energiją savo įmonės veiklose bei inicijuoti ir dalyvauti įgyvendinant EVE didinimo priemones pas galutinius vartotojus.

Susitarimų įgyvendinimo naudos: prisidedama prie Lietuvos energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslo siekimo, atnaujinama įranga/sistemos (komfortas) pas galutinį energijos vartotoją; galutiniai energijos vartotojai taupo energiją ir pinigines lėšas.

2024 metais Agentūros šioje srityje atlikti svarbiausi darbai:

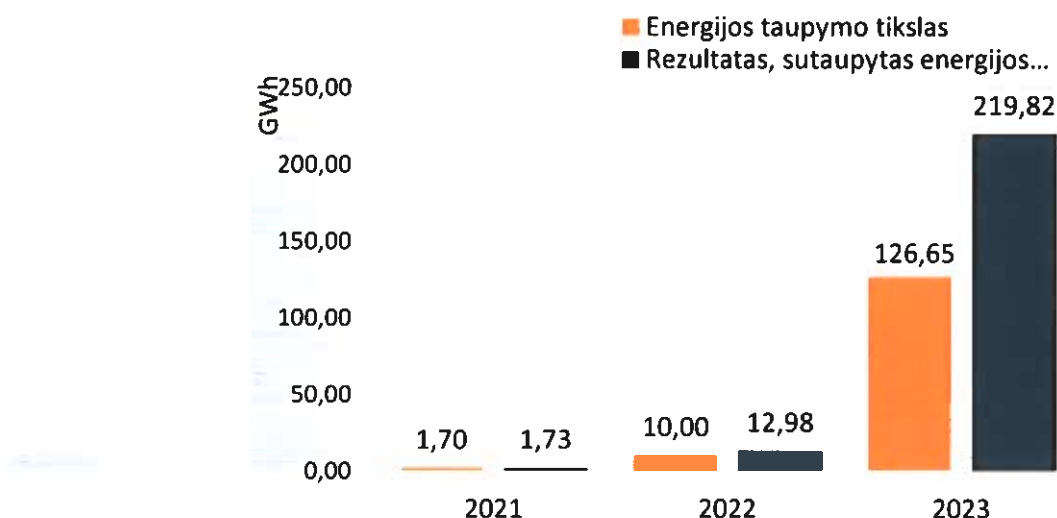
- atliktas Įmonių metinėse ataskaitose nurodytų dalies (virš 30 proc.) EVE didinimo priemonių įgyvendintų 2023 metais patikrinimas ir parengta apibendrinta analitinė informacija – pažyma, su kuria galima susipažinti Agentūros interneto svetainėje;
- siekiant palengvinti ir supaprastinti metinių ataskaitų pildymą parengtos metinių ataskaitų apie energijos sutaupymo priemones, įgyvendintas sudarius energijos sutaupymo susitarimus, rengimo gairės.
- siekiant mažinti administracinę naštą Energijos sutaupymo susitarimus sudariusioms įmonėms skaičiuojant ir deklaruojant įgyvendintas energijos taupymo priemones, EVED KC ekspertai sukūrė ir pritaikė supaprastintus energijos sutaupymo skaičiavimo įrankius – skaičiuokles – populiariausioms taupymo priemonėms;
- įmonės konsultuotos energijos sutaupymo susitarimų įgyvendinimo klausimais.

Agentūros pažyma apie susitarimų rezultatus 2023 m.

2022 m. pab. – 2023 m. pr. Energetikos ministerija papildomai sudarė energijos sutaupymo susitarimų su 24 valstybės valdomomis įmonėmis. Atsiskaityti už 2023 m. įgyvendintas energijos

taupymo priemonės ir pateikti metines ataskaitas turėjo 29 įmonės (anksčiau buvo 5), iš jų tik viena įmonė nepateikė metinės ataskaitos. Įmonės per 2023 metus bendrai sutaupė 219,82 GWh energijos, (t. y. 74 proc. daugiau nei buvo susitarusios) (11 pav.), tačiau ne visos pasiekė savo susitarimuose nustatytus tikslus.

11 pav. 2021 – 2023 metais, įgyvendinant energijos taupymo susitarimus sutaupyta energijos kiekis (GWh)

Kasmet didėjant įmonių, įgyvendinančių taupymo priemones, skaičiui, didėja sutaupyta energijos kiekis. 2021 m. 2 įmonės sutaupė 1,73 GWh energijos, 2022 m. 3 įmonės sutaupė 12,98 GWh energijos, o 2023 m. 25 įmonės sutaupė 219,82 GWh. Vyrauja tendencija, kad bendri įmonių energijos taupymo tikslai yra pasiekiami ir viršijami, tačiau įvertinus atskirų įmonių pasiekimus 2023 metais tikslus pasiekė apie trečdalis įmonių, nepasiekusioms susitarimų tikslų, rekomenduojame ieškoti galimybių sparčiau ir (ar) didesne apimtimi įgyvendinti energijos taupymo veiklas ateityje.

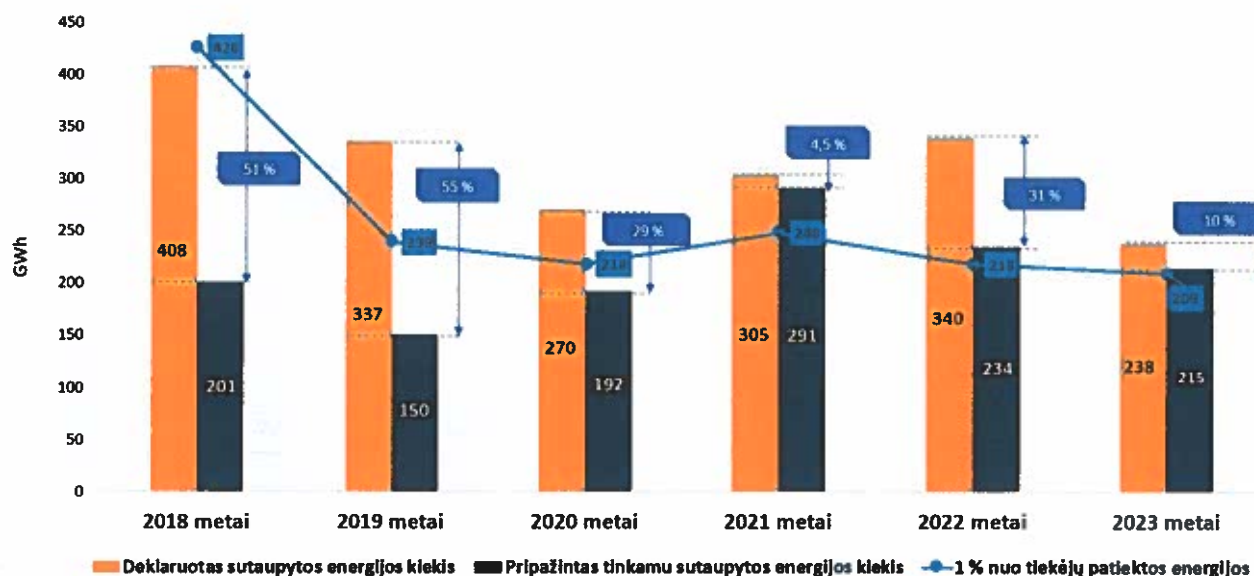
Galutinių energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo priemonės administravimas

Tarp EM ir energijos tiekimo įmonių sudaromi energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimai dėl galutinės energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo. Susitarimų sudarymo tikslas – šviesti ir konsultuoti vartotojus apie energiją taupančias priemones ir sprendimus, kurie keičia vartotojų elgseną ir įpročius didinant energijos vartojimo efektyvumą, siekiama didinti vartotojų informuotumą, skatinti diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, ir kurių poveikis yra energijos suvartojimo mažinimas.

Agentūra, atlikdama šios veiklos įgyvendinimo priežiūrą, siekia užtikrinti, kad vartotojų konsultavimas ir švietimas būtų įgyvendintas numatytais apimtimis.

2024 metais Agentūrai atliekant švietimo ir konsultavimo priemonių (ŠKP) įgyvendinimo 2023 m. pagrindžiančios dokumentacijos patikrą, nustatyta sisteminė spraga tarp deklaruotų ir pripažįstamų tinkamais sutaupymų (žr. 12 pav.).

12 pav. Paskutiniųjų 6 metų veiklos įgyvendinimo sklandumą indikuojantis skirtumas tarp energijos tiekėjų deklaruotų ir tinkamais pripažįstamų energijos sutaupymų

Nustatyta, kad 2023 m. susitarimuose su 61 tiekėju pripažinti tinkamais energijos sutaupymai siekia 214,67 GWh, tuo tarpu tiekėjų metinėse ataskaitose deklaruoti energijos sutaupymai 238,42 GWh. Atotrūkis tarp deklaruotų ir pripažintų tinkamais energijos sutaupymų yra 10 proc. Visi energijos tiekėjai įgyvendinant ŠKP per metus turėjo sumažinti energijos vartojimą nemažiau nei 1 proc., tačiau tik 63,5 proc. visų tiekėjų (40 tiekėjų) išpildė šią sąlygą.

Švietimo ir konsultavimo priemonėmis įgyvendinti ir pripažinti energijos sutaupymai 2023 metais yra 214,67 GWh, o 2022 metais buvo 235,04 GWh, 2021 metais buvo 291 GWh. 2021–2023 metų sutaupymų suma sudaro (740,71 GWh) 26,7 proc. nuo NEKSVP užsibrėžto 2021–2030 metų laikotarpio tikslo (2,77 TWh, arba 75 proc. nuo metinio 0,277 TWh tikslo). Dažniausiai galutiniams vartotojams taikytas ŠKP tipas yra „Informacijos skelbimas interneto svetainėje“ (apie 21 proc. visų priemonių), kuria pasiekti energijos sutaupymai siekia 27 proc. nuo viso deklaruoto sutaupyto energijos kiekio.

Energijos tiekėjai sudarydami susitarimus nenumatė visų aplinkybių bei galimybių ir iš visų 2023 metams susitarimuose numatytų 286 ŠKP veiklų, 84 neįgyvendino (į šį skaičių įskaičiuotos ir tiekėjų, kurie nepateikė metinių ataskaitų, ŠKP).

Agentūra surinko ir susistemino energijos tiekėjų pateikiamą informaciją apie įgyvendintas ŠKP. Parengta apibendrinta ataskaita už praėjusius metus apie švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimą (pagal energijos tiekėjų pateiktus duomenis). Atliktas ŠKP priemonių įgyvendinimą pagrindžiančios dokumentacijos patikrinimas (37,7 proc. patikrinimas). Parengtos ir pateiktos išvados apie galutinių vartotojų ŠKP įgyvendinimą 2023 m. pažymoje.

Siekiant pasiekti geresnių rezultatų, pateikti pasiūlymai, kurie tuo pačiu sumažintų išskylančius sunkumus įgyvendinant ŠKP. Rekomenduojama atlikti faktinio ŠKP rezultatyvumo tyrimą Lietuvoje, nes energijos sutaupymų kiekis yra apskaičiuojamas taikant teorinius koeficientus, adaptuotus iš kitų ES šalių narių praktikos. Siekiant, kad vartotojai kuo ilgiau taikytų tiekėjų švietėjiškos ir konsultavimo veiklos patarimus, rekomenduojama tiekėjui kelis kartus per metus juos pakartoti/priminti.

Metodinės pagalbos teikimas modernizuojant viešuosius pastatus

2024 metais buvo baigtos visos projekto „Support to the Renovation Wave“ (projektas vykdomas pagal 2022 m. gruodžio 15 d. tarp EK Struktūrinių reformų rėmimo generalinio direktorato ir UAB PricewaterhouseCoopers EU Services EESV pasirašyta sutartį Nr. REFORM/SC2022/143 dėl metodinės pagalbos Lietuvai, siekiant užtikrinti tinkamą viešųjų pastatų atnaujinimą) veiklos. Jo metu buvo parengtos rekomendacijos viešųjų pastatų atnaujinimo programai, rekomendacijos Agentūros Energijos

varojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centro vystymui, gairės projektų rengimo priemonei per Nacionalinę plėtros įstaigą įgyvendinimui, rekomendacijos energijos vartojimo audito pastatuose sistemos tobulinimui bei rekomendacijos viešųjų pastatų atnaujinimo darbų ir paslaugų pirkimams. 2024 metais UAB PricewaterhouseCoopers suorganizavo dviejų dienų mokymus energijos vartojimo auditus atliekantiems specialistams, kuriuose iš viso dalyvavo 34 dalyviai (auditoriai pastatuose, jų asistentai ir kiti suinteresuoti asmenys). Agentūros atstovas buvo paskirtas šio projekto vadovu visoms veikloms, bei Agentūra buvo pagrindinis naudos gavėjas trims iš projekto veiklų (Agentūros Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centro veiklos tobulinimas, rekomendacijos energijos vartojimo audito pastatuose sistemos tobulinimui ir rekomendacijos viešųjų pastatų atnaujinimo darbų ir paslaugų pirkimams). Projekto veiklos baigtos 2024 metų I ketv.. Dalis projekto vykdymo metu parengtų rekomendacijų Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centro plėtrai įgyvendinta 2024 metais:

- Atnaujintas Atliktų energijos vartojimo auditų ataskaitų atitikties patikros ir kokybės vertinimo reglamentas.
- Parengti ir pateikti siūlymai EM dėl EVA rengimo metodikos nuostatų atnaujinimo.
- Parengti ir pateikti EM pasiūlymai dėl Auditorių atestavimo tvarkos aprašo pakeitimo, Kvalifikacijos įgijimo mokymų programos tobulinimo.
- Atnaujintos rekomendacijos EVA pastatuose atliekantiems auditoriams.
- Informacinės medžiagos, apimančios konsultavimo temas, parengimas ir paskelbimas Agentūros interneto svetainėje, nuolatinis informacijos atnaujinimas.
- Informacijos ir konsultacijų apie finansavimo galimybes viešųjų pastatų renovacijos projektams įgyvendinti teikimas (nuo 2024 m. II ketv. iki metų pabaigos suteikta 28 konsultacijos el. paštu arba telefonu).

Atnaujintos energijos taupymo gairės

Agentūra atnaujinio Energijos taupymo gaires, padėsiančias gyventojams, įmonėms, viešojo sektoriaus institucijoms susipažinti su efektyviausiais energijos taupymo patarimais greituoju laikotarpiu ir galimybėmis investuoti į išteklius tausojančius, energetinę nepriklausomybę užtikrinančius sprendimus ateičiai.

Siūlomi taupymo veiksmai Energijos taupymo gairėse susisteminti pagal tikslines grupes, todėl informaciją lengva rasti, atsiverstus aktualų skyrių pagal veiklos sektorių. Taip pat patogų pasirinkti energijos taupymo priemones, nes kiekvienas energijos taupymo veiksmas priskirtas konkrečioms energijos rūšims. Siūlomas taikyti priemones paprasta palyginti pagal jų įgyvendinimo trukmę, investicijų ir pastangų poreikį bei energijos taupymo potencialą. Pagal šių rodiklių sutartinius simbolius yra paprasta įvertinti taupymo veiksmo pritaikomumą ir aktualumą, nes didesnę vertę atitinka didesnis simbolių kiekis.

Taip pat pateiktos aktyvios nuorodos į šaltinius, kuriuose galima rasti informaciją apie valstybės teikiamą paramą ir finansavimo sąlygas įvairiems taupymo veiksams skatinti.

Didelių įmonių energijos vartojimo auditų patikrinimo ataskaita

2024 metais buvo atlikta Didelių įmonių 2023 metais pateiktų energijos vartojimo audito ataskaitų kokybės analizė.

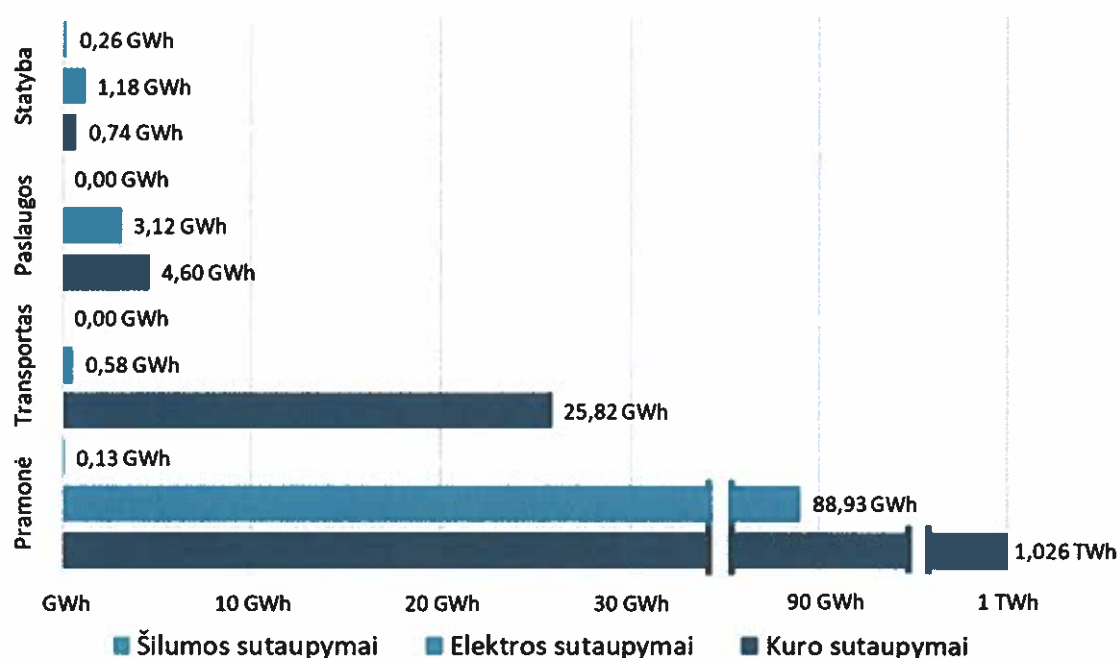
2023 metais gauta 60 Didelių įmonių įrenginiuose ir technologiniams procesams energijos vartojimo audito ataskaitų. Iš jų Agentūra patikrino 18 ataskaitų (30 proc. nuo bendro 2023 m. auditų kiekio). Vidutinė patikrintų 2023 metų auditų ataskaitų kokybė siekia 85,2 procento. Lyginant su 2022 auditų ataskaitų kokybe, kuri siekė 71,1 procentą, 2023 m. kokybės procentinis padidėjimas apie 14,1 proc. punktų.

2023 metų auditų ataskaitų vidutinė atitiktis ITP Metodikai viršijo 85 procento ribą, o šios ribos, iš 18 patikrintų, nepasiekia 10 audito ataskaitų. Bendra tendencija yra auditų kokybės gerėjimas.

Bendras visų 2023 metais audituotų Didelių įmonių kuro ir energijos poreikis (suvartojimas) yra apie 10,87 TWh, o įgyvendinus audito ataskaitose deklaruojamas energijos taupymo priemones jomis pasiektas kuro ir energijos sutaupymas sudarytų 1,15 TWh kuro ir energijos t. y. apie 10,59 proc. bendro audituotų Didelių įmonių poreikio ir 2,62 proc. bendro viso pramonės, transporto, paslaugų, statybos sektorių energijos suvartojimo, kuris 2023 m. siekė apie 44 TWh. Įdiegus auditų ataskaitose rekomenduojamas energijos taupymo priemones, labiausiai sumažėtų statybos (4,48 proc.) ir pramonės sektoriaus (12,92 proc.) energijos vartojimas.

Didelės įmonės yra priskiriamos pramonės, transporto, paslaugų ir statybos sektoriams. Šių įmonių energijos vartojimas ir sutaupymai išskaidyti nagrinėjamiems sektoriams, kuriems pagal įmonės ūkio šaką priskiriamos Didelės įmonės atsižvelgiant į jų vykdomą veiklą. Energijos sutaupymų pasiskirstymas pagal absoliutinį energijos sutaupymo dydį atskiruose sektoriuose, išskiriant energijos rūšį, pateikiamas 13 pav.

13 pav. Energijos sutaupymų pasiskirstymas pagal sektorius

Įdiegus nagrinėtuose audituose planuojamas priemones energijos sutaupymai Didelėse įmonėse siektų:

- kuro sutaupymai įdiegus taupymo priemones siektų 1 057,39 GWh per metus;
- šilumos energijos sutaupymai – 0,38 GWh per metus (transporto ir paslaugų sektorių Didelėse įmonėse šilumos energijos sutaupymai nenumatyti);
- elektros energijos – 93,81 GWh per metus.

Veiklos ir rezultatų viešinimas

Agentūros interneto svetainėje 2024 m. buvo skelbiama informacija apie Agentūros organizuojamus renginius, parengtą suinteresuotiems asmenims aktualią informaciją, rekomendacijas, naujienas. Svarbesni viešinimo renginiai/darbai atlikti šie:

- Konferencija „Energetikos sistemos transformaciją įgalina energijos vartojimo efektyvumo didinimas: kokius pokyčius įgyvendinsime“. Renginyje siekta aptarti ilgalaikius nacionalinius energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių plėtros tikslus bei jiems pasiekti planuojamas politikos priemones;
- Žiniasklaidai pristatytos Energijos taupymo gairės;

- Nacionalinei vartotojų konfederacijai (NVK) išsiųstas parengtas vaizdo įrašas tema „Energijos vartojimo efektyvumas: kas tai yra ir kaip jo siekti?“, kuris bus naudojamas projekto „NVK gebėjimų teikti viešąsias paslaugas plėtra“ įgyvendinimui;
- Įgyvendinant vartotojų švietimo ir informavimo energetinio efektyvumo klausimais veiklą, parengta informacija straipsniui apie oro kondicionavimo sistemos išlaidas energijai.

Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomų plėtoti vėjo elektrinių parko projekto vystymas ir susiję darbai

Vykdamas Agentūros 2024 m. veiklos planą ir įgyvendinant jame numatytą priemonę „Vykdyti jūrinio vėjo parko (JVP) projektui įgyvendinti būtinus administravimo ir kitus susijusius darbus“, per ataskaitinį laikotarpį buvo pasirengta papildomam viešajam pirkimui dėl identifikuoto linijinio objekto jūrinėje teritorijoje nustatymo, teikiama informacija viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai (toliau – CPVA) dėl Agentūros 2023 m. vykdytų viešųjų pirkimų, dalyvauta paskelbto antrojo JVP konkurso vertinimo procesuose bei inicijuotos pirmojo JVP vystytojo administracinės priežiūros ir vertinimo procedūros.

6 pav. Tiriama MAG anomalija

2022 m. antrojo JVP jūrinėje teritorijoje vykdytų geofizinių tyrimų metu jūros dugne buvo identifikuotas neaiškios kilmės linijinis objektas. Siekiant nustatyti šio linijinio objekto trajektoriją, Agentūra parengė susijusio mažos vertės pirkimo, atliekamo skelbiamos apklausos būdu, sąlygas bei

techninę specifikaciją, kurias 2024 m. balandžio 26 d. pateikė EM. 2024 m. birželio 21 d. EM inicijavo viešojo pirkimo procedūras¹⁹. 2024 m. spalio 24 d. tarp pirkimo vykdytojo ir paslaugų tiekėjo buvo pasirašytas paslaugų priėmimo-perdavimo aktas. Agentūra atliko tyrimų jūrinėje teritorijoje techninę priežiūrą.

CPVA vykdamas Agentūros 2023 m. atliktų viešųjų pirkimų, kurių pagrindu vykdomas projektas Nr. 03-004-P-0001 „Parengiamieji darbai jūrinio vėjo elektrinių plėtrai ir susijusios infrastruktūros įrengimui“, paskesniąją patikrą, buvo parengti atsakymai į patikros metu teikiamas užklausas dėl įvykdytų pirkimų.

2024 m. sausio 15 d. Valstybinei energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT) paskelbė Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursą (toliau – Antrasis konkursas). Antrojo konkurso dokumentų ir jo dalyvių kvalifikacijos vertinimui VERT sudarė Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius elektros energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtros ir eksploatacijos konkurso komitetą²⁰ (toliau – Komitetas), į kurį buvo įtrauktas ir Agentūros atstovas. 2024 m. balandžio 15 d. paaiškėjus, kad Antrame konkurse dalyvavo tik vienas dalyvis, buvo priimtas sprendimas skelbti Antrąjį konkursą neįvykusių.

¹⁹ Pirkimas paskelbtas: <https://cvpp.eviesiejiirkimai.lt/Notice/Details/2024-682975>.

²⁰ ^[2] Komitetas, sudarytas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pirmininko 2023 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. O1E-77 (su vėlesniais pakeitimais).

Atsižvelgiant į tai, kad Agentūra Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu²¹ yra įgaliota vykdyti elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigos stebėseną ir UAB „Offshore wind farm 1“ projekto vystytojo (toliau – Vystytojas) prisiimtų įsipareigojimų²², susijusių su šiltnamio efekta sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) išmetimo mažinimo tikslais, komponentų tiekėjų ir gamintojų atitiktimi europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams, investicijomis į aplinkos apsaugą, parama vietos bendruomenėms, mažų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) įtraukimu į projekto įgyvendinimą, vykdymo priežiūrą, buvo parengtas Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros procedūrų, atliekant asmenų, įgijusių teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, prisiimtų įsipareigojimų vykdymo kontrolę ir vertinimą, aprašas (toliau – Aprašas). Aprašas buvo patvirtintas Agentūros direktoriaus 2024 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-55-(1.3 E)²³. Vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu bei Aprašu, per ataskaitinį laikotarpį Agentūra įvertinto JVP vystytojo pateiktas I-III ketv. ataskaitas apie prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimą.

Kuro ir energijos tiekimo sutrikimų rizikos mažinimas

Naftos produktų valstybės atsargų kaupimas ir tvarkymas

Siekiant ES šalių energetinio saugumo, pagal Tarybos direktyvą šalyje turi būti sukaupta tiek kiekvienos rūšies naftos ir naftos produktų atsargų, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 90 dienų. Agentūra, kaip yra įpareigota teisės aktais²⁴, 2024 m. valstybės lėšomis kaupė ir tvarkė specialiųjų naftos produktų atsargų kiekį, atitinkantį 30 dienų šalies vidaus vartojimo poreikį.

Agentūra įvykdė atsargų kaupimo ir tvarkymo užduotis ir sukaupė 32 878,0 t benzino ir 187 928,3 t dyzelino valstybės atsargų, kurios pagal 2022 m. gruodžio 30 d. Šviesiųjų naftos produktų saugojimo, terminalo ir kitų su kaupimu ir tvarkymu susijusių paslaugų teikimo sutartį Nr. J5-3-2023/S-79 saugomos AB „KN Energies“ Subačiaus skystųjų energijos produktų terminale, Kunčių k. Subačiaus sen., Kupiškio raj. sav. Bendra specialiųjų atsargų vertė – 105 521,4 tūkst. eurų.

Siekiant įvykdyti minėtas užduotis, Agentūra Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (CVPIS) paskelbė ir įvykdė tarptautinį viešąjį pirkimą bei papildomai įsigijo 7 126,5 t dyzelino valstybės atsargų už 6 549,2 tūkst. Eur (su PVM).

Kaupiant ir tvarkant specialiąsias atsargas, buvo kontroliuojama jų kokybė, kad ji atitiktų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Buvo paskelbti ir įvykdyti du viešieji tarptautiniai bešvinio benzino ir dyzelino valstybės naftos produktų atsargų, kurių garantinis ilgalaikio saugojimo terminas pasibaigęs, keitimo paslaugų pirkimai. Per ataskaitinių metų birželio – liepos mėnesius pakeista 14 879,0 t bešvinio benzino A-95, suteiktos paslaugos kaina 306,1 tūkst. Eur (su PVM). Per rugpjūčio – spalio mėnesių laikotarpį pakeista 58 614,9 t dyzelino, paslaugos kaina 2 092,3 tūkst. Eur (su PVM).

Saugomų specialiųjų atsargų kiekio kontrolė vykdoma kiekvieno mėnesio pabaigoje atliekant jų inventorizaciją. Per ataskaitinius metus atlikta 11 kasmėnesinių ir 1 metinė (2024-11-29) inventorizacija. Inventorizacijų metu nustatyta 6,604 t (2023 m. – 12,412 t, 2022 m. – 3,75 t) automobilių benzino natūrali netektis, kurios 3 251 Eur vertė nurašyta į Agentūros veiklos sąnaudas. Atsargų netekčių,

²¹ Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio 29 dalies 5 punktas; 22¹ straipsnio 9 dalies 5 punktas.

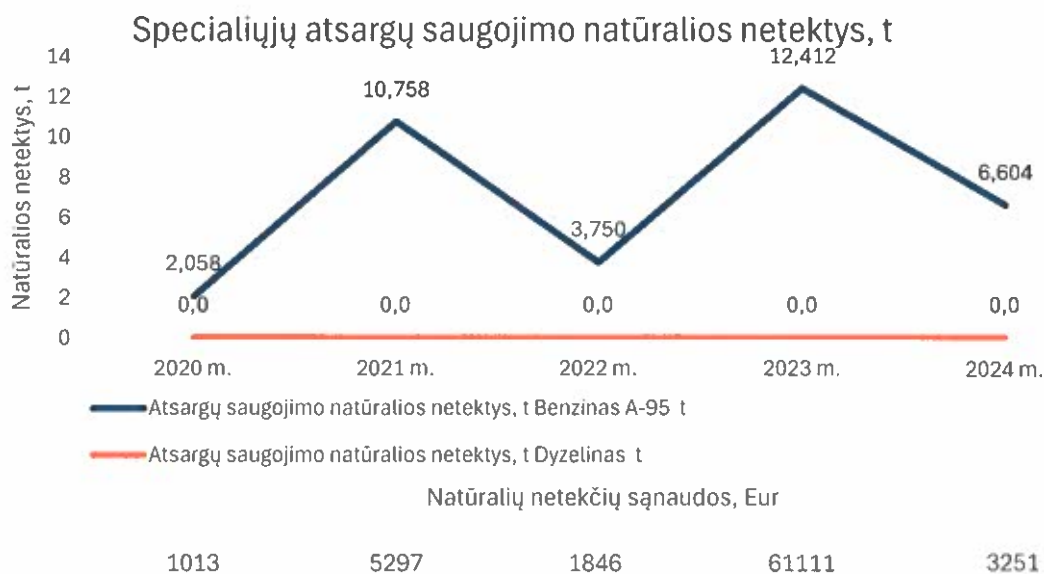
²² Ten pat, 22 straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktai.

²³ Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros procedūrų, atliekant asmenų, įgijusių teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, prisiimtų įsipareigojimų vykdymo kontrolę ir vertinimą, aprašas, patvirtintas [Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros direktoriaus 2024 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-55-\(1.3 E\) „Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros procedūrų atliekant asmenų, įgijusių teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, prisiimtų įsipareigojimų vykdymo kontrolę ir vertinimą, aprašo patvirtinimo“](https://www.ena.lt/uploads/PDF-AEI/Isakymas%20del%20LEA%20vidiniu%20tvaru%20pdf%20Final.pdf), žr. [https://www.ena.lt/uploads/PDF-AEI/Isakymas del LEA vidiniu tvaru pdf Final.pdf](https://www.ena.lt/uploads/PDF-AEI/Isakymas%20del%20LEA%20vidiniu%20tvaru%20pdf%20Final.pdf)

²⁴ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalies 13 punktas ir Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktas.

viršijančių nustatytas²⁵ kuro natūralios netekties normas, nenustatyta. Praėjusių penkerių metų atsargų natūralūs netekimai pateikiami diagramoje (14 pav.).

14 pav. Specialiųjų naftos produktų atsargų natūralios netektys

Energetikos ministro patvirtintų valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo užduočių vykdymą, atsargų laikymą, kaupimą ir tvarkymą Agentūroje 2024 m. spalio 31 d. patikrino VERT ir Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (VVTAT) specialistai, kurie nenustatė šios veiklos vykdymo pažeidimų ar netikslumų.

EK kiekvieną mėnesį buvo teikiamos specialiųjų atsargų suvestinės ataskaitos.

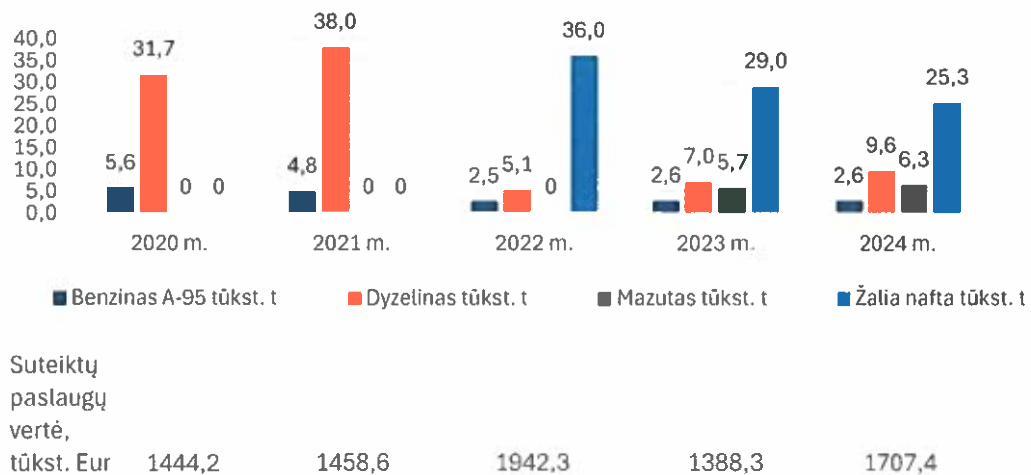
Naftos produktų valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų įpareigotosioms įmonėms teikimas

Vykdydama centralizuoto naftos produktų valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo funkciją, Agentūra iki 2024 m. birželio 30 d. keturioms šalies įpareigotosioms įmonėms teikė 2 645 t benzino, 7 001 t dyzelino, 29 034,4 t žalios naftos ir 5 681 t mazuto, o nuo 2024 m. liepos 1 d. – penkioms įpareigotosioms įmonėms teikė 2 600 t benzino, 9 600 t dyzelino, 25 313,5 t žalios naftos ir 6 319 t mazuto atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas. Per metus suteikta paslaugų už 1 707,4 tūkst. Eur (palyginimui 2023 m. – 1 388,3 tūkst. Eur, 2022 m. – 1 942,3 tūkst. Eur). Per praėjusius penkerius metus suteiktų paslaugų apimtys pateikiamos žemiau (15 pav.).

²⁵ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. 1-84.

15 pav. Agentūros įpareigotosioms įmonėms suteiktų paslaugų, vykdančią centralizuoto atsargų kaupimo ir tvarkymo funkciją, apimtys

Atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų teikimas įpareigotosioms įmonėms, tūkst. t

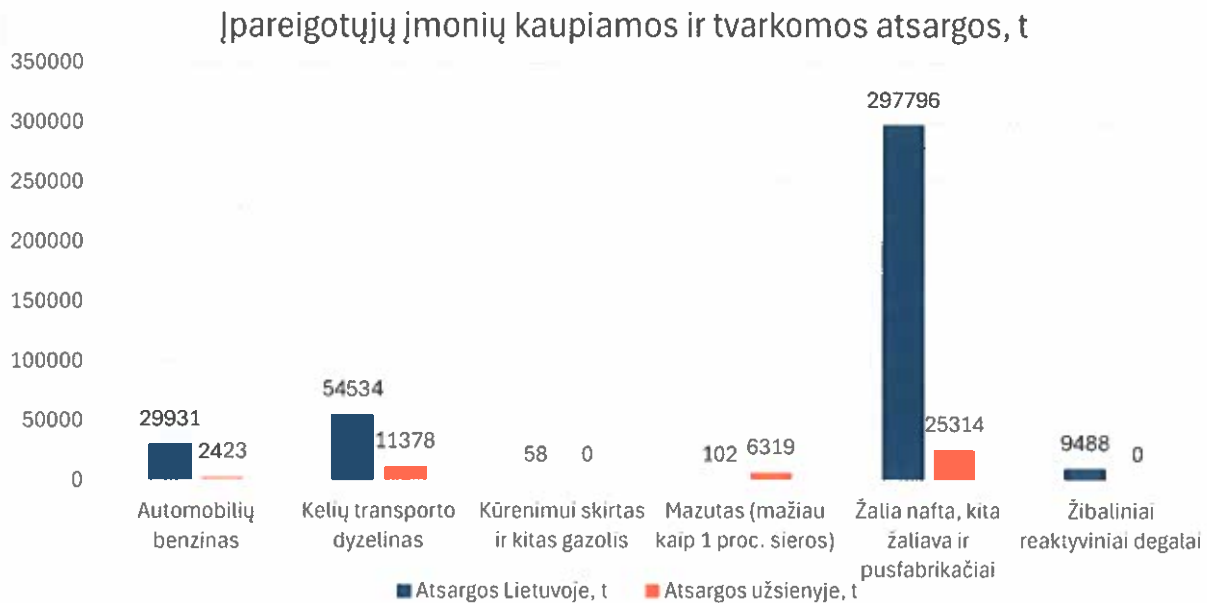

Paslaugų teikimo tarifą Eur/t/mėnesiui kiekvienais metais įsakymu patvirtina Energetikos ministras.

Siekiant įvykdyti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų centralizuoto kaupimo ir tvarkymo paslaugų teikimą pagal įpareigotųjų įmonių paraiškas, kad dėl tarptautinėse rinkose padidėjusių kainų Agentūra turėtų galimybių Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka įsigyti trūkstamą naftos produktų ar naftos atsargų kiekį, Energetikos ministro 2023-11-06 įsakymu Nr. 1-338 atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų, Agentūrai suteikiant reikalavimo teises į kitų ūkio subjektų turimas naftos produktų atsargas, tarifas laikotarpiui nuo 2024 m. liepos 1 d. iki 2025 m. birželio 30 d. buvo nustatytas iki 4,71 Eur/t/mėnesiui, atsižvelgiant į viešojo pirkimo konkurso rezultatus ir Agentūros patiriamas sąnaudas. Paslaugų tarifas, suteikiant reikalavimo teises į Agentūros kaupiamas ir jos turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdomas naftos produktų valstybės atsargas, nustatytas 4,71 Eur/t/mėnesiui.

Agentūra administruoja Naftos produktų ir naftos atsargų valstybės informacinę sistemą (NPNAVIS). Pagal šios sistemos duomenis 2024 m. gruodžio 31 d. įpareigotosios įmonės iš viso Lietuvoje kaupė ir tvarkė 391 909 t naftos ir naftos produktų atsargų, iš jų: automobilių benzino – 29 931 t, kelių transporto dyzelino – 54 534 t, kūrenimui skirtų gazolių – 58 t, mazuto – 102 t, žalios naftos – 297 796 t, žibalinių reaktyvinių degalų – 9 488 t. Užsienio šalyse įpareigotosios įmonės reikalavimo teisių būdu kaupė ir tvarkė 45 434 t atsargų, iš jų: automobilių benzino – 2 423 t, kelių transporto dyzelino – 11 378 t, mazuto – 6 319 t, žalios naftos – 25 314 t. Duomenys pateikiami 16 pav..

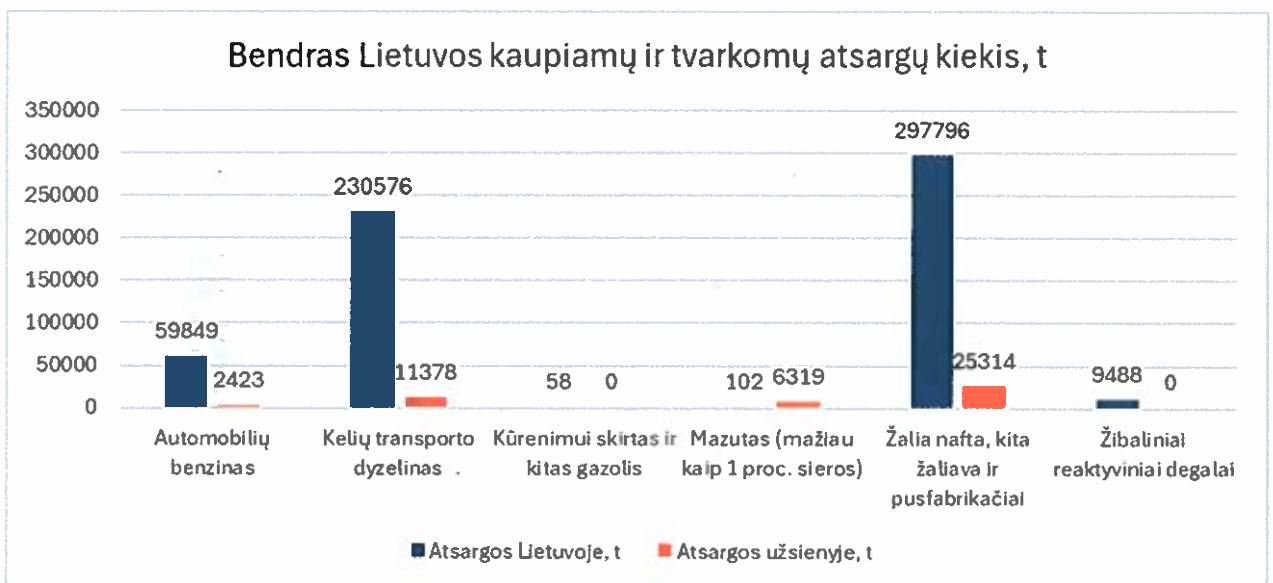
16 pav. Įpareigotųjų įmonių kaupiamos ir tvarkomos Lietuvos naftos produktų ir naftos atsargos

Apie šalies įpareigotųjų įmonių kaupiamas ir tvarkomas naftos ir naftos produktų atsargas ataskaitinio laikotarpio pabaigai pagal NPNAVIS duomenis Agentūra Europos Komisijai ataskaitą pateikė 2025 m. kovo 13 d.

Iš viso, kartu su specialiosiomis valstybės naftos produktų atsargomis, Lietuvoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2024.12.31) buvo kaupiama ir tvarkoma 643 303 t (2023 m. – 629 765 t, 2022 m. – 610 694 t) valstybės naftos produktų ir naftos atsargų. Duomenys pateikiami 17 pav..

17 pav. Lietuvos kaupiamos ir tvarkomos valstybės naftos ir naftos produktų atsargos

Taip pat Agentūra įvykdė kitus 2024 m. veiklos plane numatytus, su naftos ir naftos produktų atsargų kaupimu ir tvarkymu susijusius darbus, vedė naftos produktų atsargų apskaitą, vykdė atsargų kokybės kontrolę, teikė reikiamus duomenis EM, VERT, Valstybės duomenų agentūrai ir kitoms suinteresuotoms institucijoms.

ES lėšomis finansuojamas priemonių, kuriomis didinamas energijos vartojimo efektyvumas ir saugumas, vystoma AEI plėtra administravimas ir įgyvendinimas

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ jungtinio projekto (toliau – JP) „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ ir JP „Investicinė parama individualiems elektros energijos kaupimo įrenginiams“ vykdytojo funkcijų įgyvendinimas

Agentūra 2024 m. toliau vykdė JP „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ (toliau – Saulės elektrinių JP) ir JP „Investicinė parama individualiems elektros energijos kaupimo įrenginiams“ (toliau – Kaupimo įrenginių JP) vykdytojo funkcijas²⁶.

Pažymėtina, kad 2023 m. Agentūros organizuoti kvietimai teikti paraiškas įsirengti saulės/vėjo elektrines ar kaupimo įrenginius, dėl labai griežtų finansavimo sąlygų (tinkamais pareiškėjais buvo tik labai mažos/mažos įmonės ir tokį statusą turintys ūkininkai, turintys elektros tinklų operatoriaus išduotas gamintojo sąlygas, ir energetinės bendrijos, kurios 2023 m. tik bandė kurtis ir buvo naujas darinys rinkoje) nesulaukė pakankamai reikalavimus atitinkančių paraiškų. Todėl, siekiant nustatytų rodiklių, 2024 m. Agentūra ne kartą teikė pasiūlymus EM dėl finansavimo sąlygų gerinimo, taip pat dėl priemonių perplanavimo (pvz. 2023 m. nei vienos tinkamos paraiškos nesulaukusio JP „Investicinė parama vėjo elektrinėms sausumoje“ lėšos perskirstytos saulės elektrinių įrengimui finansuoti, nuolat plečiamas tinkamų pareiškėjų ratas).

Įgyvendinant Saulės elektrinių JP, 2024-03-06 paskelbti kvietimai labai mažoms ir mažoms įmonėms, ūkininkams bei atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms ir piliečių energetikos bendrijoms ar subjektams, siekiantiems jomis tapti, teikti paraiškas saulės elektrinėms iki 500 kW įsirengti taip pat nesulaukė pakankamo paraiškų kiekio rodiklio pasiekimui, nors pagal šį kvietimą paraiškas galėjo teikti pareiškėjai, turintys elektros tinklų operatoriaus išduotas tiek gamintojo, tiek ir gaminančio vartotojo sąlygas. Kvietimas 2024-07-16 sustabdytas, EM patvirtinus atnaujintas finansavimo sąlygas²⁷. 2024-09-04 kvietimai atnaujinti pagal pakeistas finansavimo sąlygas, jame teikti paraiškas, be minėtų pareiškėjų rato, galėjo ir vidutinės įmonės bei tokių įmonių statusą atitinkantys ūkininkai.

Didinant priemonės patrauklumą, 2024-12-04 EM dar kartą pakeitė finansavimo sąlygas²⁸, numatant galimybę kvietimuose dalyvauti didelėms įmonėms ir ūkininkams, pareiškėjams pasirinkti paramos gavimą ir pagal *de minimis* taisykles, o tai leido teikti paraiškas dėl įsirengtos elektrinės dalies išlaidų kompensavimo, kartu teikiant mokėjimo prašymą ir elektrinės įsirengimą patvirtinančius dokumentus. Pagal atnaujintas sąlygas, 2024-12-19 paskelbti paskutiniai kvietimai. Paskutiniai sąlygų pakeitimai sulaukė potencialių pareiškėjų susidomėjimo, tačiau jie buvo patvirtinti pavėlavus ir sukėlus riziką, kad iki Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pabaigos JP projektai neturės pakankamai laiko įrengti didesnės galios elektrines ir užbaigti visas reikalingas elektrinės prijungimo prie tinklo procedūras.

Nuo pirmojo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo 2023 m. birželio mėn. iki 2024 m. pabaigos Agentūra gavo 2263 paraiškas. Baigus vertinti 46 proc. paraiškų, skirta 15,65 mln. Eur 41,98 MW galios saulės elektrinėms įrengti (arba 24,6 proc. nuo siekiamo JP rodiklio – 170,38 MW sukurtų naujų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų). Iki 2024 m. pabaigos Agentūra išmokėjo 0,91 mln. Eur ES lėšų 2,54 MW galios saulės elektrinių (arba 1,49 proc. nuo siekiamo JP rodiklio) įrengimui pagal gautus ir patvirtintus JP projektų vykdytojų mokėjimo prašymus.

²⁶ 2023-03-09 Agentūros ir CPVA JP Nr. 03-005-J-0001 „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ sutartis, 2023-10-04 JP Nr. 03-009-J-0001 „Investicinė parama individualiems elektros energijos kaupimo įrenginiams“ sutartis.

²⁷ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. 1-131 „Dėl energetikos ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymo nr. 1-265 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės NR. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁸ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. 1-216 „Dėl energetikos ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymo Nr. 1-265 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės NR. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Igyvendinant Kaupimo įrenginių JP, 2024-04-04 buvo paskelbti kvietimai labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, ūkininkams ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms bei piliečių energetikos bendrijoms (ir nepelno siekiantiems juridiniams asmenims, siekiantiems tapti energetinėmis bendrijomis) teikti paraiškas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių saugojimo pajėgumams iki 500 kWh talpos įsirengti pagal EM patvirtintas patikslintas finansavimo sąlygas²⁹. Pakeistos sąlygos išplėtė pareiškėjų ratą – paraiškas galėjo teikti tiek turintys elektros tinklų operatoriaus išduotas gamintojo, tiek ir gaminančio vartotojo sąlygas, dėl paramos galėjo kreiptis ne tik labai mažos ir mažos, bet ir vidutinės įmonės. Energetikos ministerijai dar kartą patikslinus sąlygas³⁰, kuriose nustatyta, kad atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ir piliečių energetikos bendrijos gali veikti tuo pačiu principu, kaip ir nutolusių elektrinių parkų vystytojai, Agentūra 2024-04-24 5 darbo dienoms sustabdė paraiškų priėmimą, atnaujino 2024-05-02. Planuota, kad paraiškos bus teikiamos iki 2024-10-11, tačiau kvietime, skirtame įmonėms ir ūkininkams, per pirmąją kvietimų savaitę buvo pateikta paraiškų visai kvietimo sumai ir 2024-05-10 kvietimas uždarytas. Kvietimas energetinėms bendrijoms galiojo iki planuoto termino.

2024-12-30 tomis pačiomis sąlygomis paskelbtas dar vienas kvietimas toms pačioms pareiškėjų grupėms teikti paraiškas biudžeto likučio panaudojimui sulaukė didelio susidomėjimo – paraiškų visam kvietimo biudžetui kvietime, skirtame įmonėms ir ūkininkams, sulaukta per vieną dieną.

2025 m. Kaupimo įrenginių JP suplanuotas biudžeto padidėjimas, perskirtas iš kitų JP (žr. žemiau) ir finansavimo sąlygų keitimas, numatant galimybę pareiškėjams pasirinkti paramą pagal *de minimis* taisykles, kvietime dalyvauti didelėms įmonėms.

Nuo pirmojo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo 2023 m. spalio mėn. iki 2024 m. pabaigos Agentūra gavo 191 paraišką. Baigus vertinti 60,7 proc. paraiškų, skirta 3,6 mln. Eur 12,12 MWh talpos elektros kaupimo įrenginiams (arba 79,74 proc. nuo siekiamo JP rodiklio – 15,2 MWh³¹ sukurtų naujų (individualių) elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių saugojimo pajėgumų įrengti.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ JP „Privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas“ (toliau – EV prieigų JP) vykdytojo funkcijų įgyvendinimas

Agentūra, vykdamą EV prieigų JP vykdytojo funkcijas³², 2024-09-30 baigė antrąjį kvietimų teikti paraiškas įsirengti privačias elektromobilių įkrovimo stoteles su prieiga (-omis) (toliau – EV prieigos) individualiuose namuose, daugiabučiuose, darbovietėse etapą, prasidėjusį 2023 m. rugsėjo mėn³³.

²⁹ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. 1-42 „Dėl energetikos ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymo Nr. 1-265 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės NR. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

³⁰ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. balandžio 23 d. įsakymas Nr. 1-80 „Dėl energetikos ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymo nr. 1-265 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės NR. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

³¹ 2025 m. Kaupimo įrenginių JP biudžetas padidintas, ir nustatytas naujas rodiklis – 109,3 MWh.

³² 2022-08-24 Agentūros ir viešosios įstaigos Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) JP Nr. 03-002-J-0001 „Privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas“ sutartis.

³³ Antrame etape paskelbti 8 kvietimai teikti paraiškas:

1. nuo 2023-09-07 iki 2024-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas individualiuose namuose/soduose (įkrovimo prieigų suminė galia nedidesnė arba lygi 11 kW) (5,977 mln. Eur);
2. nuo 2023-09-07 iki 2024-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas individualiuose namuose/soduose (įkrovimo prieigų suminė galia yra didesnė už 11 kW, bet nedidesnė arba lygi 22 kW) (5,977 mln. Eur);
3. nuo 2023-09-07 iki 2024-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas daugiabučiame name ar daugiabučio namo sklype (įkrovimo prieigų suminė galia nedidesnė arba lygi 11 kW) (4,41 mln. Eur);
4. nuo 2023-09-07 iki 2024-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas daugiabučiame name ar daugiabučio namo sklype (įkrovimo prieigų suminė galia yra didesnė už 11 kW, bet nedidesnė arba lygi 22 kW) (4,41 mln. Eur);
5. nuo 2023-09-29 iki 2024-06-30 juridinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas daugiabučiame name ar daugiabučio namo sklype (3,323 mln. Eur);
6. nuo 2023-09-29 iki 2023-12-29 juridinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas ant prie daugiabučio namo esančio apšvietimo stulpo (atramos) arba jame (1,108 mln. Eur);

Įvertinus antrojo kvietimų etapo rezultatus ir išlikusią tendenciją, kad daugiausia dėl finansavimo kreipėsi fiziniai asmenys, Agentūra ir EM apsvaustė galimybes didesniu intensyvumu remti privataus ir viešojo sektorių įmones/įstaigas (toliau – juridiniai asmenys), įsirengiant EV prieigas, siekiant spartinti juridinių asmenų prisidėjimą prie elektromobilumo plėtros Lietuvoje. EM patvirtinus atnaujintas finansavimo sąlygas³⁴, 2024 m. rugsėjo mėnesį Agentūra paskelbė trečiąjį kvietimų teikti paraiškas etapą³⁵. Padidinus finansavimą juridiniams asmenims nuo 30 iki 50 proc., pastebimas gerokai didesnis jų susidomėjimas įgyvendinama priemone.

Įvertinus šios ir kitų Agentūros administruojamų priemonių paklausą, 2024 m. liepos mėn. Agentūra parengė ir EM pateikė Finansų ministerijai pasiūlymą Agentūros administruojamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ finansuojamas priemones perplanuoti, EV prieigų JP lėšų dalį nukreipiant į paklausią Kaupimo įrenginių JP priemonę.

Nuo pirmųjų EV prieigų JP kvietimų teikti paraiškas paskelbimo 2022 m. rugsėjo mėn. iki 2024 m. pabaigos Agentūra gavo 9839 paraiškas. Baigus vertinti 69,8 proc. paraiškų, iki 2024 m. pabaigos buvo skirta 6,36 mln. Eur finansavimas 8453 EV prieigoms įrengti (arba 44,7 proc. nuo planuojamo patikslinto JP rodiklio – 18910 vnt.). Iki 2024 m. pabaigos Agentūra išmokėjo 2,08 mln. Eur ES lėšų 2971 EV prieigų įrengimui (arba 15,7 proc. nuo planuojamo patikslinto rodiklio) pagal gautus ir patvirtintus JP projektų vykdytojų mokėjimo prašymus.

2021–2027 metų ES fondų investicijų programos lėšomis finansuojamo JP „Neefektyvių biomasę ar iškastinį kurą naudojančių katilų keitimo į efektyvesnes, atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias šilumos gamybos technologijas individualiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos“ (toliau – Katilų keitimo JP) vykdytojo funkcijų įgyvendinimas

Agentūra, toliau vykdydama Katilų keitimo JP vykdytojo funkcijas³⁶, 2024 m. balandžio mėn. užbaigė pirmąjį kvietimų teikti paraiškas etapą gyventojams gauti finansavimą ir pasikeisti turimus

7. nuo 2023-09-29 iki 2024-06-30 juridinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas darbovietėse (12,118 mln. Eur);

8. nuo 2023-09-29 iki 2024-06-30 juridinių asmenų (atitinkančių didelės įmonės statusą) privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas darbovietėse (3,03 mln. Eur).

³⁴ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. 1-150 „Dėl energetikos ministro 2022 m. birželio 15 d. įsakymo Nr. 1-192 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-03 „Įgyvendinti degalų iš AEI gamybos priemonės ir plėtoti jų panaudojimo infrastruktūrą transporto sektoriuje“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

³⁵ Trečiame etape paskelbti 9 kvietimai teikti paraiškas:

1. nuo 2024-09-05 iki 2025-08-29 juridinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas darbovietėse (kai finansavimo prašoma pagal *de minimis* reglamentus ar BBIR, išskyrus vidutines ir dideles įmones, neturinčias *de minimis* pagalbos likučio) (7,453 mln. Eur);
2. nuo 2024-09-25 iki 2025-06-30 juridinių asmenų (atitinkančių vidutinės įmonės statusą) privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas darbovietėse (kai finansavimo prašoma pagal BBIR) (3,439 mln. Eur);
3. nuo 2024-09-25 iki 2025-06-30 juridinių asmenų (atitinkančių didelės įmonės statusą) privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas darbovietėse (kai finansavimo prašoma pagal BBIR) (1,138 mln. Eur);
4. nuo 2024-10-29 iki 2025-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas individualiuose namuose/soduose (įkrovimo prieigų suminė galia nedidesnė arba lygi 11 kW) (7,872 mln. Eur);
5. nuo 2024-10-29 iki 2025-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas individualiuose namuose/soduose (įkrovimo prieigų suminė galia yra didesnė už 11 kW, bet nedidesnė arba lygi 22 kW) (7,872 mln. Eur);
6. nuo 2024-10-29 iki 2025-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas daugiabučiame name ar daugiabučio namo sklype (įkrovimo prieigų suminė galia nedidesnė arba lygi 11 kW) (2,829 mln. Eur);
7. nuo 2024-10-29 iki 2025-09-30 fizinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas daugiabučiame name ar daugiabučio namo sklype (įkrovimo prieigų suminė galia yra didesnė už 11 kW, bet nedidesnė arba lygi 22 kW) (2,829 mln. Eur);
8. nuo 2024-11-28 iki 2025-06-30 juridinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas daugiabučiame name ar daugiabučio namo sklype (1,258 mln. Eur);
9. nuo 2024-11-28 iki 2025-06-30 juridinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas ant prie daugiabučio namo esančio apšvietimo stulpo (atramos) arba jame (0,26 mln. Eur).

³⁶ 2023-10-03 Agentūros ir CPVA JP NR. 03-013-J-0001 „Neefektyvių biomasę naudojančių ar iškastinį kurą naudojančių katilų keitimo į efektyvesnes, atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias šilumos gamybos technologijas, individualiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos“ sutartis.

neefektyvius, taršius biomasę ar iškastinį kurą naudojančius šildymo katilus į šilumos siurblius arba modernius biokuro katilus.

2024-10-01 Agentūra paskelbė antrąjį kvietimą teikti paraiškas etapą³⁷, planuota, kad paraiškos bus teikiamos iki 2024-12-31, bet per pirmąsias dvi paraiškų teikimo savaites gyventojai pateikė paraiškų visai kvietimų sumai.

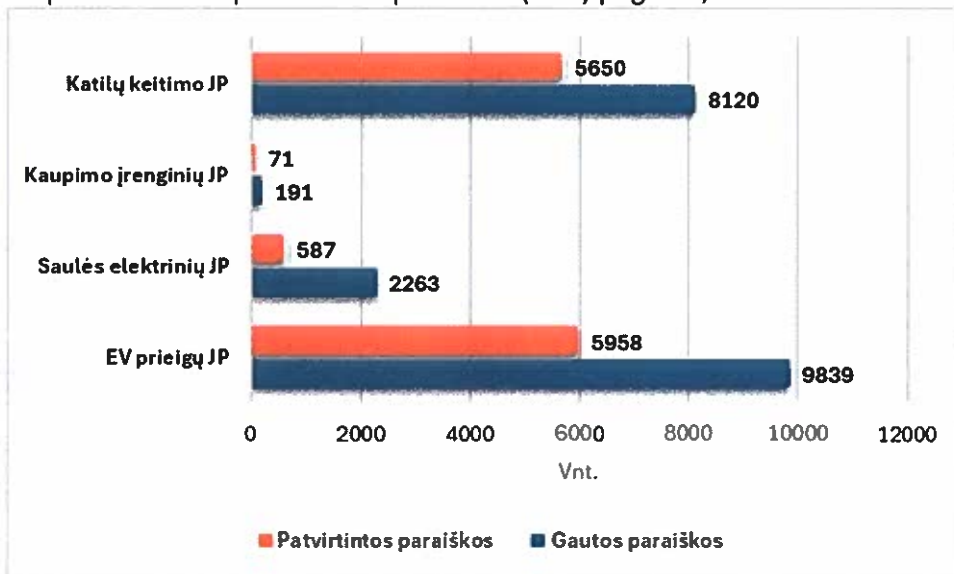
Siekiant nuoseklaus paramos skirstymo proceso, nuo 2024 m. spalio kvietimai teikti paraiškas organizuojami kas ketvirtį, pagal iš anksto skelbiamą grafiką, o naujus šilumos įrenginius jau įsirengę gyventojai, pateikę paraišką, per dvi savaites gali pateikti ir mokėjimo prašymą bei dokumentus, įrodančius naujo įrenginio įsirengimą.

2024 m. gruodžio mėn., atsižvelgusi į Agentūros ir rinkos dalyvių pateiktus pasiūlymus, pareiškėjų poreikius, bei įvertinusi galimybes, EM patvirtino patikslintas finansavimo sąlygas³⁸, praplėsdama galimų pareiškėjų ratą ir įtraukiant ir tuos gyventojus, kurie taršius, neefektyvius katilus naudojo daugiabučio namo butuose, neprijungtuose prie centrinio šildymo tinklų, ar būstus šildėsi koldinėmis krosnimis arba židiniais.

Nuo pirmojo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo 2023 m. spalio mėn. iki 2024 m. pabaigos buvo gauta 8120 paraiškų, prašomas finansavimas siekė 28,4 mln. Eur ES lėšų. Baigus vertinti 78,3 proc. paraiškų, 5650 gyventojų skirtas 20 mln. Eur finansavimas.

Pagal patvirtintus JP projektų vykdytojų mokėjimo prašymus iki 2024 m. pabaigos išmokėta 8,45 mln. Eur ES lėšų, 2533 būstuose įrengus efektyvesnius šilumos gamybos įrenginius. Dėl to, išmetamų ŠESD kiekis sumažintas daugiau nei 400 tCO₂ ekvivalentu, o energijos efektyvumas padidėjo daugiau nei 50 tūkst. MWh per metus.

18 pav. Gautos ir patvirtintos paraiškos (vnt.) pagal JP, 2024-12-31

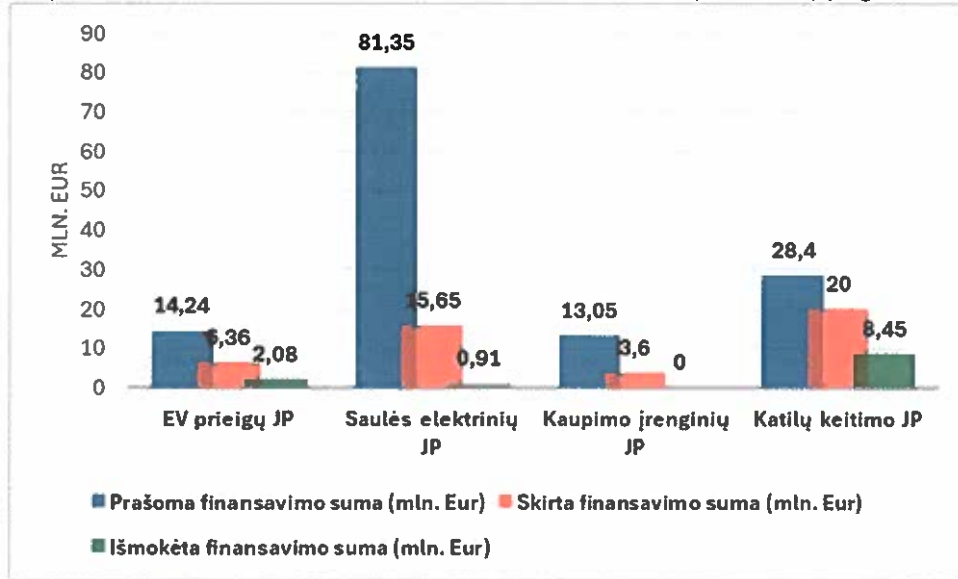

³⁷ Antrame etape buvo paskelbti 4 kvietimai teikti paraiškas:

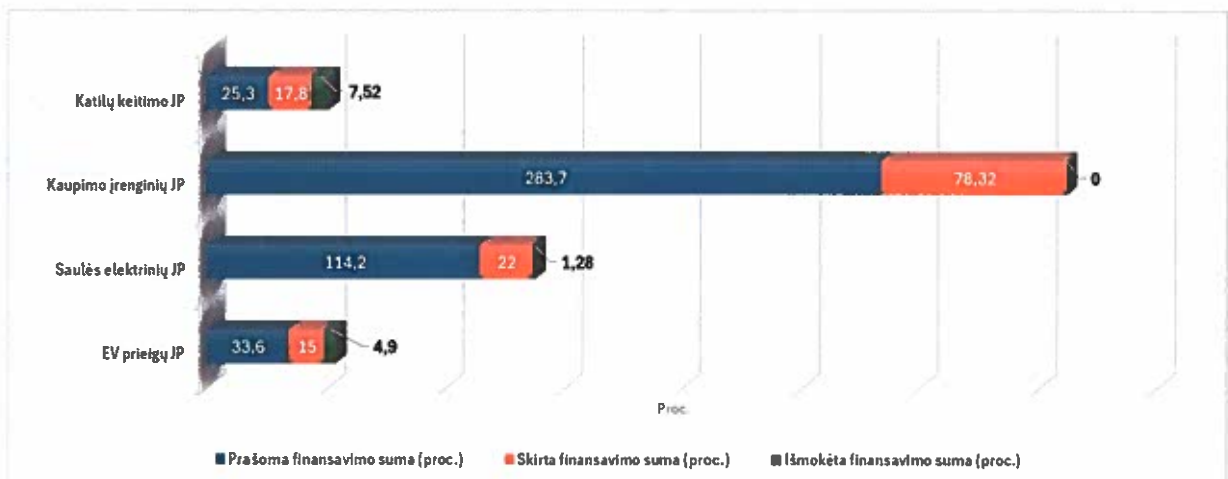
1. nuo 2024-10-01 iki 2024-12-31 „Neefektyvių biomasę naudojančių katilų keitimas namų ūkiuose (Vilniaus regionas)“ (1 mln. Eur);
2. nuo 2024-10-01 iki 2024-12-31 „Neefektyvių biomasę naudojančių katilų keitimas namų ūkiuose (Vidurio ir Vakarų Lietuvoje)“ (4 mln. Eur);
3. nuo 2024-10-01 iki 2024-12-31 „Iškastinį kurą naudojančių katilų keitimas namų ūkiuose (Vilniaus regionas)“ (0,5 mln. Eur);
4. nuo 2024-10-01 iki 2024-12-31 „Iškastinį kurą naudojančių katilų keitimas namų ūkiuose (Vidurio ir vakarų Lietuva)“ (3 mln. Eur).

³⁸ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1-223 „Dėl energetikos ministro 2022 m. rugpjūčio 12 d. įsakymo Nr. 1-250 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-05-01 „Įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones viešuosiuose centrinių valdžios pastatuose, individualiuose gyvenamuosiuose namuose ir įmonėse“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

19 pav. Prašomas, skirtas ir išmokėtas finansavimas (mln. Eur) pagal JP, 2024-12-31

20 pav. Prašomas, skirtas ir išmokėtas finansavimas (proc. nuo visos JP projektams skiriamos sumos) pagal JP, 2024-12-31, pagal tai dienai galiojusius finansavimo sąlygų aprašus ir biudžetus

Veiklos ir rezultatų viešinimas

Agentūra, įgyvendindama EV prieigų JP, Saulės elektrinių JP, Kaupimo įrenginių JP, Katilų keitimo JP, vykde privalomas informavimo apie jungtinius projektus veiklas bei kitas komunikacijos veiklas, susijusias su ES finansavimu, visuomenei, žiniasklaidai ir kitoms tikslinėms auditorijoms pasitelkdama žiniasklaidos priemones, bendradarbiaudama su valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis bei socialiniais ekonominiais partneriais.

Per 2024 metus įgyvendintos esminės jungtinių projektų viešinimo veiklos:

- bendradarbiaujant su EM suorganizuota Elektromobilumo konferencija 2024, kurios tiesioginę transliaciją visuomenė galėjo stebėti žiniasklaidos portaluose *Delfi* ir *15 min*;
- parengti ir išplatinti pranešimai žiniasklaidai, socialiniams ekonominiams partneriams apie paskelbtus kvietimus teikti paraiškas, projektų finansavimo sąlygas ir pan.;
- parengta informacinė medžiaga jungtinių projektų pareiškėjams, kaip pvz. trumpa informacija apie kvietimus teikti paraiškas, paraiškų pildymo instrukcijos video formatu, atmintinės ir pan.;

- užsakovieji straipsniai ir banerinė reklama portaluose *Delfi*, Ūkininko patarėjas, regioninėje spaudoje, Agentūros bei socialinių ekonominių partnerių interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose, nukreipiant į kvietimus teikti paraiškas;

- organizuoti renginiai bei mokymai, tiesioginės individualios konsultacijos pareiškėjams, susitikimai su valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, organizacijų, asociacijų atstovais, informuojant apie teikiamas dotacijas, investicinę paramą, JP įgyvendinimo eigą, planuojamus kvietimus, skatinant platesnę informacinę sklaidą;

- bendros iniciatyvos su kitomis įmonėmis ir valstybinėmis institucijomis, tokiomis kaip AB „Regitra“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra, siekiant informuoti visuomenę apie teikiamas dotacijas elektromobilių privačioms įkrovimo prieigoms įsirengti;

- dalyvauta kitų institucijų bei organizacijų inicijuotuose renginiuose, tokiuose kaip „Ignitis ON: Pažink Lietuvą“ elektromobilių varžybos, „eJudėjimo“ festivalis, „Enefit“ 24H elektromobilių lenktynės ir pan. bei parodose „Atsinaujinančios energetikos technologinės naujovės: ateities energetika Baltijos šalyse“ ir „Supernamai 2024“ Vilniuje bei Klaipėdoje, siekiant pristatyti jungtiniais projektais finansuojamas veiklas, tiesiogiai pakonsultuoti galimus pareiškėjus ir pan.

Energijos tiekimo saugumo ir patikimumo užtikrinimas

2024 metais Agentūros atstovai dalyvavo institucinėse civilinės saugos stalo pratybose „Naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimas ir naftos produktų valstybės atsargų paskirstymas ekstremaliosios energetikos padėties metu“. Taip pat 2024 metais buvo rengiamasi nacionalinių elektros energetikos sektoriaus krizės scenarijų sąrašo ir pasirengimo valdyti riziką elektros energetikos sektoriuje plano atnaujinimui. Scenarijų atnaujinimo procesas prasidėjo regioninių elektros energetikos sektoriaus krizės scenarijų sąrašo, patvirtinto ENTSO-E, nagrinėjimu ir darbo grupės, įtraukiančios socialinius-ekonominius partnerių atstovus, sudarymu. Scenarijų ir plano atnaujinimo parengimas buvo numatytas 2025 metų pradžioje.

Energetikos inovacijų ekosistemos stebėsena

Agentūra 2024 metais parengė apžvalgą apie energetikos sektoriuje 2023 metais vykdytus inovatyvius projektus. Šios apžvalgos tikslas – rinkti ir sisteminti informaciją apie vykdomą inovatyvią veiklą energetikos sektoriuje, supažindinti rinkos dalyvius, politikos formuotojus ir visuomenę su energetikos inovacijomis.

Siekiant išsiaiškinti energetikos inovacijų plėtrą Lietuvoje per 2023 metus, 2024 m. balandžio mėnesį buvo parengta apklausos anketa, sudaryta iš 12 klausimų, kuri išplatinta 56 Lietuvos energetikos sektoriaus įmonėms, organizacijoms ir asociacijoms. Atsakymus pateikė 18 apklausos dalyvių. 14 apklaustųjų nurodė, kad vykdė inovacijų diegimo veiklą 2023 metais.

Taip pat Agentūra apskaičiavo Lietuvos energetikos sektoriaus inovacijų indeksą. Apskaičiuota indekso vertė už 2024 metus yra 454. Nuo 2022 m. labiausiai išaugo infrastruktūros ir vartotojų, dalyvaujančių telkimo paslaugose rodikliai. Taip pat išaugo elektromobilių skaičius, išmaniųjų skaitiklių procentinės dalies rodikliai.

2024 m. rugsėjo 30 d. Agentūra organizavo renginį inovacijų bendruomenei burti – „Inovacijų tikslai vandenilio, šilumos gamybos iš elektros (Power-to-Heat) ir balansavimo srityse“. Renginio metu energetikos agentūra pristatė 2 pranešimus: „Energetikos inovacijų indeksas 2021 – 2023 metais“, „Inovacijų ekosistemos 2023 m. apžvalga“, o Energetikos ministerijos atstovas pristatė pranešimą „Vandenilio gairės ir vandenilio politika Lietuvoje“. Taip pat vyko energetikos sektoriaus ekspertų diskusija apie siekius vandenilio, elektros-į-šilumą ir kitų lankstumo produktų srityse, taip pat inovatorių bendruomenė teikė siūlymus inovatyvių technologijų apibrėžimui.

Duomenų apie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros finansavimą rinkimas

2024 m. Agentūra surinko bei Tarptautinei energijos agentūrai pateikė duomenis apie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir demonstracinių projektų finansavimą Lietuvoje už 2023 metus.

Valstybės valdomų energetikos įmonių vertinimas

2024 metais atliktas AB „Amber Grid“ 2023 m. veikos vertinimas. Vertinimo tikslas – įvertinti įmonės vykdomą veiklą, atsižvelgiant į Energetikos ministerijos jai keliamus lūkesčius, išdėstytus Lūkesčių rašte visai EPSO-G grupei, bei pagrindinius strateginius Lietuvos energetikos sektorių formuojančius dokumentus (NENS, NEKSVP, LR Vyriausybės programą). Nustatyta, kad AB „Amber Grid“ 2023 m. veikla atitinka Lūkesčių rašte, strateginiuose valstybės dokumentuose jai keliamus reikalavimus. Vertinimas pristatytas pačiai įmonei. 2024 m. rugsėjo 30 d. vertinimas pateiktas Energetikos ministerijai.

Agentūros kompetencijų, plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą, įgyvendinant projektus, stiprinimas

Agentūros veikla ir dalyvavimas tarptautiniuose projektuose

Agentūra 2024 m. dalyvavo 8 projektuose, finansuojamuose ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir (ar) valstybės biudžeto lėšomis:

- **projektas „ENSMOV Plus“** – yra trejų metų trukmės Europos LIFE programos projektas, kuris pratęsia ankstesnio Agentūros įgyvendinto „ENSMOV“ projekto veiklas. Projekto „ENSMOV Plus“ tikslas – teikti paramą valdžios institucijoms ir pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams įgyvendinant Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos (EED) 7 straipsnį (angl. „Evaluation, Quantification and Strengthening of the Implementation of the Policies and EM&V under Article 7 of the EED“). Pagrindinis dėmesys projekte skiriamas iššūkiams, susijusiems su 2023 m. nauja minėtos direktyvos redakcija ir jos sąsajomis su „Fit-for-55“ paketu. Projekto trukmė iki 2025 11 30;

- **LIFE IP integruotasis projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ („LIFE IP EnerLIT“)** pradėtas įgyvendinti 2021 m. spalio mėn. siekiant bendro tikslo – remti Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano (NEKSVP) 2021–2030 m. įgyvendinimą, diegiant energijos vartojimo efektyvumo priemones, stiprinant strateginius gebėjimus ir integruojant šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo tikslus. Projekto trukmė – 9 metai (iki 2030 12 31);

- **projektas „Interaktyvios platformos, skirtos efektyviam ir subalansuotam energijos gamybos planavimui, sukūrimas“**. Projektas įgyvendinamas kartu su Energetikos ministerija. Projekto tikslas - atlikti išsamų nacionalinį šilumos ir vėsumos potencialo įvertinimą, jo pagrindu sukurti duomenų bazę ir interaktyvų žemėlapi. Agentūra atsakinga už projekto veiklą ir rezultatų viešinimą bei pristatymą. Projekto įgyvendinimo laikotarpis iki 2024 04 30;

- **Interreg Baltijos jūros regiono programos „BOWE2H“ („Baltic Offshore Wind Energy to Hydrogen“)** projekto tikslas – sukurti regioninį suinteresuotųjų šalių tinklą, kuris padėtų veikti kartu, pagerintų supratimą apie esamą ir būtiną politiką, sukurtų investicijų ir mokslinių tyrimų sistemą, skirtą jūros vėjo ir vandenilio projektų vystymui, ir kartu apjungtų suinteresuotąsias šalis tolesniam bendradarbiavimui. 2024 m. pabaigoje projektas buvo sėkmingai užbaigtas, jo apimty buvo sukurtas veiksmų planas, kuris buvo pristatytas baigiamojo renginio metu Vokietijoje ir vėliau pateiktas projekto suinteresuotosioms šalims, įvairioms institucijoms bei plačiajai visuomenei kaip infografinė santrauka;

- **Interreg Baltijos jūros regiono programos „PA Energy“ („Policy Area Energy“)** veiklą įgyvendinimo projektas. Projekto metu buvo organizuota konferencija Lietuvoje apie energetinį saugumą Baltijos šalyse, taip pat rengiama studija apie energetinį saugumą. Lietuvos energetikos agentūra 2024 m. spalio 17 d. Vilniuje surengė tarptautinę konferenciją, skirtą aptarti esminius Baltijos regiono energetinio saugumo klausimus, susijusius su pasikeitusia geopolitine situacija dėl agresijos prieš Ukrainą bei energetinės sistemos transformacija, Lietuvai siekiant tapti tvarios energetikos lydere regione, pereinant prie atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo ir didinant šalies energetikos

sistemos saugumą, atsparumą bei užtikrinant nepriklausomybę. Renginys „Nauja energetinio saugumo realybė Baltijos regione“ organizuotas kartu su Latvijos klimato ir energetikos bei Estijos klimato ministerijomis. Renginio metu pristatyti 9 energetikos ekspertų pranešimai ir vyko 2 panelinės diskusijos. Ekspertai diskutavo, kaip užtikrinti energetikos sistemos stabilumą, mažinant iškastinio kuro reikšmę, pereinant nuo iškastinio kuro prie žaliųjų technologijų, dalinosi idėjomis, kaip formuoti tvarią energetikos politiką Baltijos šalyse, ir ieškojo atsakymo, ar nerimas dėl energetinio saugumo gali paveikti atsinaujinančių išteklių plėtrą.

Taip pat rengiama energetinio saugumo Baltijos regione studija, skirta apžvelgti pagrindiniams Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos energetikos sistemų pokyčiams 2022–2024 metais.

Taip pat šio projekto veiklos skirtos tarptautiniam bendradarbiavimui stiprinti: LEA atstovai dalyvavo EUSBSR metiniame forume Visbyje (Švedija) ir EUSBSR Latvijos pirmininkavimo uždaromajame renginyje Rygoje (Latvija).

Projekto finansavimo ir įgyvendinimo laikotarpis pratęstas iki 2026-12-31.

– **projektas „Pagalba įgyvendinant iniciatyvą „Renovacijos banga“** (angl. „Support to the renovation wave in Lithuania“). Projekto veiklos buvo vykdomos bendradarbiaujant su EM ir Aplinkos ministerija, VIPA ir APVA, koordinuojant DG Reform. Projekto metu apžvelgta esama viešųjų pastatų modernizacijos situacija, įvertintas efektyvumo didinimo programos efektyvumas, pateiktos rekomendacijos: Energetinio efektyvumo didinimo kompetencijų centro veiklai, energetikos specialistų kvalifikacijos ir auditų kokybės didinimui, viešųjų pirkimų organizavimui.

– **projektas „LEAPto11“** (angl. „Linking Energy Audit and EnMS Policies towards new EED article 11“) – yra trejų metų trukmės Europos LIFE programos projektas, kuriuo siekiama remti Europos Sąjungos valstybes nares įgyvendinant ir vykdant naujojo, 11-ojo Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos (EED) straipsnio nuostatas. Ši iniciatyva yra dešimties nacionalinių energetikos agentūrų iš viso Europos žemyno bendradarbiavimo rezultatas. Pagrindinis tikslas – prisidėti prie visapusiško energijos vartojimo auditų ir energijos vartojimo vadybos sistemų kokybės gerinimo vertinant, atnaujinant, tobulinant ir optimizuojant esamas nacionalines programas. Projekto trukmė iki 2027 01 31.

– **projektas „streamSAVE“ plus** – (pilnas pavadinimas – „Streamlining Energy Savings Calculations in the EU Member States“) yra trejų metų trukmės Europos Sąjungos LIFE programos projektas, pradėtas įgyvendinti 2024 m. liepos mėnesį. Šis projektas tęsia 2023 m. sėkmingai užbaigto „streamSAVE“ projekto veiklas, siekdamas optimizuoti energijos sutaupymų skaičiavimus. Pagrindinis „streamSAVEplus“ tikslas – kurti ir tobulinti metodus, kurie padėtų ES valstybėms narėms tiksliau ir lengviau vertinti energijos taupymo rezultatus bei prisidėti prie efektyvaus naujos Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos įgyvendinimo;

Veiklos ir rezultatų viešinimas

Agentūros interneto svetainėje 2024 m. buvo skelbiama informacija apie Agentūros organizuojamus renginius, parengtą suinteresuotiems asmenims aktualią informaciją, rekomendacijas, naujienas ir darbo skelbimus. Svarbesni viešinimo renginiai/darbai atlikti šie:

– ENSMOV plius projekto apimtyje suorganizuoti ir įvykę du seminarai, susiję su energijos sutaupymų susitarimų sistema. Seminaras su įmonėmis pasirašiusiomis energijos sutaupymo susitarimus „Energijos sutaupymo susitarimų įgyvendinimas ir pasiūlymai dėl sutaupymo pagerinimo“. Jame Agentūros ekspertai pritaikė naujus standartizuotus energijos sutaupymo skaičiavimo įrankius ir sukūrė skaičiuokles populiariausioms taupymo priemonėms įvertinti. Taip pat Agentūra surengė seminarą šilumos energijos tiekėjams, besiruošiantiems prisijungti prie sutaupymo susitarimų sistemos „Lietuvos šiluminės energijos tiekėjai prisijungė prie energijos taupymo susitarimų sistemos“ Seminare pristatytas energijos sutaupymo susitarimų įgyvendinimo procesas, pasidalinta įžvalgomis, kaip pasirenkamos energijos taupymo priemonės ir kaip planuojamas jų įgyvendinimas;

– Dalyvauta projekto LIFE IP EnerLIT partnerių organizuojamame tarptautiniame seminare Lenkijos savivaldybėms, skaitytas pranešimas „Transporto pilotinių projektų stebėsenos rezultatai“.

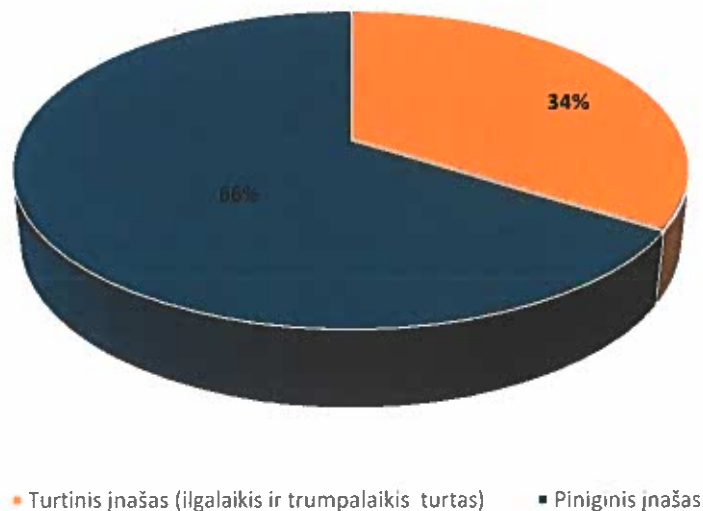
– Įgyvendinant projektą „Interaktyvios platformos, skirtos efektyviam ir subalansuotam energijos gamybos planavimui, sukūrimas“ suorganizuota 10 Lietuvos apskričių seminarai „Lietuvos šuolis į žaliosios energetikos ateitį: nuo ko atsispiriame šiandien ir kaip padėsime įgyvendinti transformaciją“. Seminarai skirti pristatyti sukurtą Lietuvos energetinių rodiklių informacinę sistemą EnerGIS ir valstybės teikiamą finansavimą verslui, viešajam sektoriui, ūkininkams bei gyventojams, investuojantiems į atsinaujinančius energijos išteklius bei energijos tapymo priemones.

Agentūros veiklos finansavimas

Agentūros dalininkai ir jų įnašų vertė

Agentūra yra pelno nesiekiantis ribotos atsakomybės viešasis juridinis asmuo. Agentūros steigėja ir savininkė yra valstybė. Agentūros savininko teises ir pareigas įgyvendina EM, kurios kaip Agentūros dalininko (savininko) įnašai sudaro įstaigos kapitalą, kurio 148 446,29 Eur vertė finansinių metų pradžioje ir pabaigoje nesikeitė.

21 pav. Įstatinio kapitalo struktūra, procentais

Išmokos vadovams

Per ataskaitinius metus Agentūros direktoriui priskaičiuotas ir išmokėtas 67 962,88 Eur darbo užmokestis (neatskaičius mokesčių). Patarėjams priskaičiuotas ir išmokėtas 64 974,54 Eur darbo užmokestis ir 6 498,86 Eur metinė premija už darbo rezultatus (neatskaičius mokesčių).

Išlaidų išmokoms su Agentūros dalininkais susijusiems asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje, nebuvo.

Agentūros gautos lėšos ir jų šaltiniai

Žemiau pateikta informacija apie per 2024 metais gautas lėšas pagal finansavimo šaltinius bei per 2024 metais patirtas pagrindinės veiklos sąnaudas pagal vykdomas veiklas ir finansavimo šaltinius.

2 lentelė. Gautos per 2024 m. finansavimo šaltinių lėšos Agentūros veiklai vykdyti, tūkst. Eur

Finansavimo šaltinis	Viso, tūkst. Eur	Valstybės biudžeto lėšos	Europos Sąjungos lėšos	Nuosavos lėšos
2024 metų Pavedimo vykdymo sutartis (asignavimų valdytoja – EM)	15 367,9	15 367,9		

„Interaktyvios platformos, skirtos efektyviam ir subalansuotam energijos gamybos planavimui, sukūrimas“ (asignavimų valdytoja – EM)	66,7	10,0	56,7	
JP „Privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas“ Nr. 03-002-J-0001, (asignavimų valdytoja – EM)	1 312,9	2,4	1 310,5	
JP „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ Nr. 03-005-J-0001, (asignavimų valdytoja – EM)	1 400,0		1 400,0	
JP „Investicinė parama individualiems elektros energijos kaupimo įrenginiams“ Nr. 03-009-J-0001, (asignavimų valdytoja – EM)	550,0		550,0	
JP „Neefektyvių biomasę naudojančių ar iškastinį kurą naudojančių katilų keitimo į efektyvesnes, atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias šilumos gamybos technologijas, individualiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos“ NR. 03-013-J-0001, (asignavimų valdytoja – EM)	17 288,3		17 288,3	
Integruotasis projektas LIFE IP EnerLIT, Nr. LIFE20 IPC/LT/000002 „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (asignavimų valdytoja – AM)	40,0	16,0	24,0	
„LIFE21-CET-POLICY-ENSMOV“ projektas	26,0		25,3	0,7
„BOWE2H“ projektas	21,3	3,4	10,6	7,3
„LIFE22-CET-LEAPto11“ projektas	0,4			0,4
„StreamSAVEplus“ projektas	16,4		16,1	0,3
„PA Energy“ projektas	16,2	5,7		10,5
Viso, tūkst. Eur:	36 106,1	15 405,4	20 681,5	19,2
Einamųjų metų pajamos				
Nuosavos lėšos, pajamos iš valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų, kurias Agentūra pagal pateiktas paraiškas bei sudarytas sutartis teikia kaupti ir tvarkyti naftos produktų valstybės atsargas įpareigotosioms įmonėms bei kitos paslaugos.	1 707,4			1 707,4
Nuosavos lėšos, pajamos* iš valstybės naftos produktų atsargų keitimo metu paslaugą vykdančiam tiekėjui perduodamų (parduodamų) senų atsargų, kurių garantinis galiojimo terminas baigiasi, vertė sutarta kaina. Senos atsargos perduodamos, tiekėjui pristačius tą patį kiekį naujai pagamintų naftos produktų su nauju garantiniu galiojimo laikotarpiu.	44 707,9			44 707,9
Viso, tūkst. Eur:	46 415,3			46 415,3

*Didžiausią Agentūros pagrindinės veiklos sąnaudų dalį sudarė parduotų naftos produktų atsargų savikaina 44 707,9 tūkst. Eur, t. y. valstybės naftos produktų atsargų keitimo metu keitimo paslaugos tiekėjui perduotų (parduotų) senų naftos produktų savikaina.

22 pav. Patirtos per 2024 m. pagrindinės veiklos sąnaudos iš įvairių finansavimo šaltinių, tūkst. Eur

Finansavimo šaltinis	Vykdomos veiklos	Viso, tūkst. Eur	Darbo užmokesčiai ir socialinio draudimo įmokos	Finansavimo sąnaudos JP pareiškėjams	Perkamos paslaugos /kitos išmokos	Valstybės naftos produktų atsargų saugojimo ir keitimo paslaugos
Valstybės biudžeto lėšos	LEA veiklos organizavimas	1 345,7	1 190,0		155,7	
	Valstybės naftos produktų atsargų saugojimas ir keitimas	7 443,2	89,3		12,8	7 341,1
	Tarptautinių projektų įgyvendinimas (bendrafinansavimas iš VB)	28,4	21,2		7,2	
	Viso biudžeto lėšų, tūkst. Eur:	8 817,3	1 300,5		175,7	7 341,1
Europos Sąjungos lėšos	Jungtinių (JP) ³⁹ /tarptautinių projektų įgyvendinimas	12 272,4	1 591,7	10 515,0	165,7	
	Viso ES lėšų, tūkst. Eur:	12 272,4	1 591,7	10 515,0	165,7	
Kiti šaltiniai	Projektas „LT 100“ ⁴⁰	375,7			375,7	
	Viso kitų šaltinių lėšų, tūkst. Eur:	375,7			375,7	
Nuosavos lėšos	Valstybės naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo veikla ⁴¹	1 277,7	52,7		12,8	1 212,2
	Valstybės naftos produktų atsargų keitimas ⁴²	44 707,9				44 707,9
	LEA veiklos organizavimas (rezervo lėšos)	36,5	0,3		36,2	
	Tarptautinių projektų įgyvendinimas (bendrafinansavimas iš nuosavų (rezervo) lėšų), projektas „LT 100“	140,3	16,3		124,0	
	Viso nuosavų lėšų, tūkst. Eur:	46 162,4	69,3		173,0	45 920,1
Viso, tūkst. Eur		67 627,8	2 961,5	10 515,0	890,1	53 261,2

Pastaba. Neįvertinti turto amortizaciniai atskaitymai

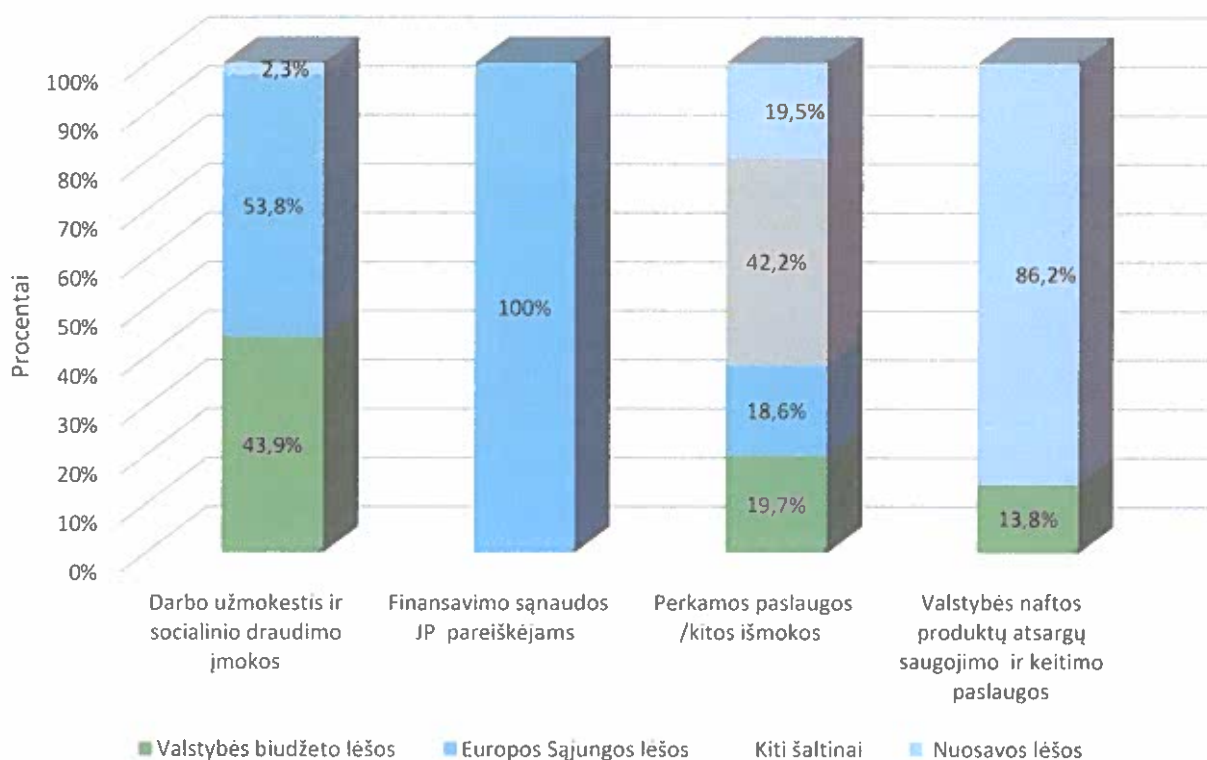
³⁹ Agentūra 2022 m. rugpjūčio 23 d. pasirašė sutartį su viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra ir prisiėmė, projekto vykdytoju teisėmis, vykdyti projektą „Jungtinis projektas „Privačių elektromobilių įkrovimo priegų įrengimas“ Nr. 03-002-J-0001. Projekto veiklos laikotarpis: 2022 m. rugpjūčio mėn. – 2026 m. kovo mėn. Per ataskaitinį laikotarpį pervesta pareiškėjams pagal patvirtintas mokėjimo paraiškas 1 177 520,44 Eur, panaudota savo veiklai – 461 774,15 Eur, iš jų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimui – 391 513,09 Eur. Agentūra 2023 m. kovo 9 d. pasirašė sutartį su viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra ir prisiėmė, projekto vykdytoju teisėmis, vykdyti projektą „Jungtinis projektas „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ Nr. 03-005-J-0001. Projekto veiklos laikotarpis: 2023 m. kovo mėn. – 2026 m. kovo mėn. Per ataskaitinį laikotarpį pervesta pareiškėjams pagal patvirtintas mokėjimo paraiškas 892 728,23 Eur, panaudota savo veiklai – 533 514,66 Eur, iš jų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimui – 501 674,15 Eur. Agentūra 2023 m. spalio 4 d. pasirašė sutartį su viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra ir prisiėmė, projekto vykdytoju teisėmis, vykdyti projektą „Jungtinis projektas „Investicinė parama individualiems elektros energijos kaupimo įrenginiams“ Nr. 03-009-J-0001. Projekto veiklos laikotarpis: 2023 m. spalio mėn. – 2026 m. balandžio mėn. Per ataskaitinį laikotarpį panaudota savo veiklai – 59 335,30 Eur, iš jų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimui – 54 895,54 Eur. Agentūra 2023 m. spalio 3 d. pasirašė sutartį su viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra ir prisiėmė, projekto vykdytoju teisėmis, vykdyti projektą „Jungtinis projektas „Neefektyvių biomasę naudojančių ar iškastinių kurų naudojančių katilų keitimo į efektyvesnes, atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias šilumos gamybos technologijas, individualiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos“ Nr. 03-013-J-0001. Projekto veiklos laikotarpis: 2023 m. spalio mėn. – 2029 m. rugpjūčio mėn. Per ataskaitinį laikotarpį pervesta pareiškėjams pagal patvirtintas mokėjimo paraiškas 8 444 700,48 Eur, panaudota savo veiklai – 644 747,53 Eur, iš jų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimui – 586 330,79 Eur.

⁴⁰ 494 269,46 Eur patirta išlaidų, rengiant Lietuvos energetikos sistemos modeliavimo studiją (toliau – Projektas „LT100“). Projektas rengiamas 2022 m. spalio 31 d. jungtinės veiklos (bendradarbiavimo) tarp Agentūros ir Alliance for sustainable energy, LLC, valdančio NREL, sutarties pagrindu, įgyvendinant EM ir Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Energetikos departamento 2022 m. liepos 7 d. Memorandumą dėl bendradarbiavimo energetikos srityje remiant Lietuvos energetinį saugumą ir jos kelią į neutralaus poveikio klimatui energetikos sektorių iki 2050 m. Projekto tikslas – atlikti visa apimančią Lietuvos energetikos sektoriaus vertinimą, parengti mūsų šalies energetikos sistemos transformacijos modelį ir pateikti pasiūlymus, kaip Lietuvai kuo anksčiau tapti visiškai elektros energija apsirūpinančia valstybe ir pasiekti, kad 100 proc. suvartojamos elektros energijos Lietuvoje būtų pagaminama iš atsinaujinančių energijos išteklių. Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2023 m., planuojama pabaiga – 2026 m. Numatoma, kad Projektas bus finansuojamas Europos Sąjungos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Per ataskaitinį laikotarpį priskirta 118 548,48 Eur sąnaudų iš nuosavų lėšų šaltinio „Agentūros rezervo, sudaryto iš perviršio (pelno), gauto iš ūkinės komercinės veiklos, susietos su Agentūros įstatuose nustatytais veiklos tikslais“, 375 720,98 Eur sąnaudų priskirta iš kitų šaltinių, iki tol, kuomet bus išspręstas klausimas dėl finansavimo RRF lėšomis.

⁴¹ Suteiktų paslaugų 1 212 168,35 Eur kitų paslaugų sąnaudos sudaro sumos už valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas, kurias Agentūra pagal pateiktas paraiškas bei sudarytas sutartis teikia kaupti ir tvarkyti naftos produktų valstybės atsargas įpareigotosioms įmonėms.

⁴² Valstybės naftos produktų atsargų keitimo metu keitimo paslaugos tiekėjui perduotų (parduotų) senų naftos produktų savikaina sudaro 44 707 929,57 Eur.

23 pav. 2024 m. pagrindinės veiklos sąnaudų paskirstymas pagal finansavimo šaltinius, procentais

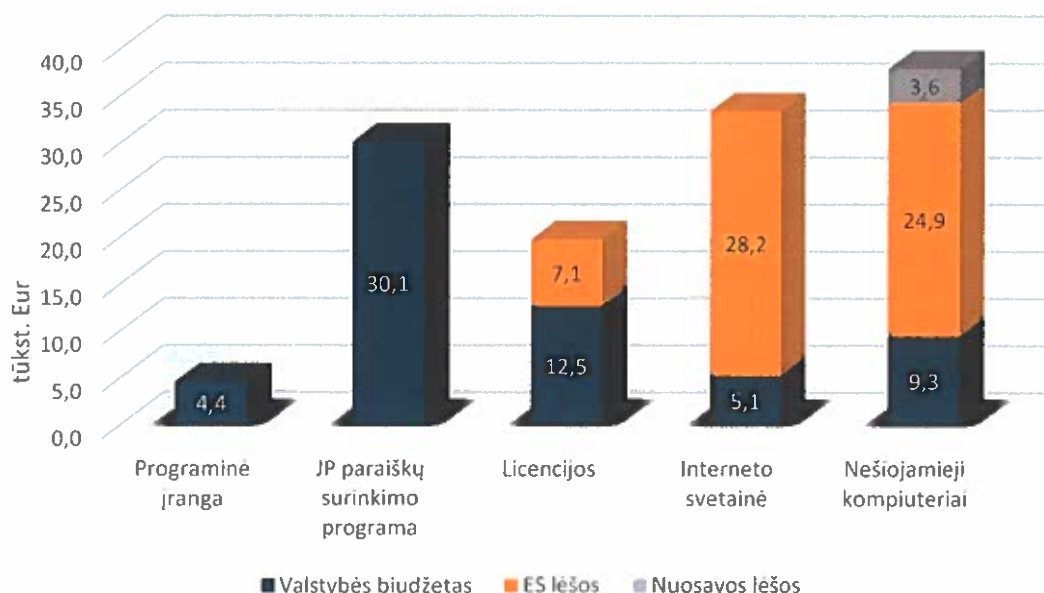
3 lentelė. Gauti ir panaudoti per 2024 m. valstybės biudžeto asignavimai, tūkst. Eur

Išlaidų straipsniai	Gauta	Panaudota
Agentūros veiklos organizavimas	1 470,4	1 460,4
Darbo užmokestis pinigais	1 245,0	1 245,0
Darbdavio įmoka socialiniam draudimui	22,0	22,0
Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimas	2,0	1,0
Transporto išlaikymas ir transporto paslaugos	3,0	2,8
Komandiruočių išlaidos	15,0	15,0
Materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma	33,0	32,8
Kvalifikacijos kėlimas	27,0	27,0
Ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimas	4,7	3,8
Komunalinės paslaugos	13,0	13,0
IT prekių ir paslaugų įsigijimas	15,0	14,8
Reprezentacinės išlaidos	1,0	0,9
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimas	57,0	51,1
Darbdavių socialinė parama pinigais	5,0	5,0
Kitos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams	1,0	0
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	26,7	26,2
Nafta ir gamtinės dujos	13 893,0	13 889,5
Valstybės naftos atsargų įsigijimas	6 550,0	6 549,1
Valstybės naftos atsargų saugojimo ir keitimo paslaugos	7 343,0	7 340,4
Iš viso:	15 363,4	15 349,9

Informacija apie įsigytą ir perleistą ilgalaikį turtą per finansinius metus

Žemiau pateikta detalesnė informacija apie per 2024 m. Agentūros įsigytą ilgalaikį turtą už 125,2 tūkst. Eur pagal finansavimo šaltinius. Neatlygintinai gauto, perduoto ar perleisto turto per 2024 m. nebuvo. Nurašyto, pilnai nudėvėto ilgalaikio nematerialiojo turto už 10,5 tūkst. Eur, tai yra nurašyta 87 vnt. licencijų, nes pasibaigęs galiojimo laikas.

24 pav. Įsigyto ilgalaikio turto per 2024 m. finansavimo šaltiniai, tūkst.Eur

Veiklos rezultatas

Grynasis 2024 metų veiklos perviršis (pelnas) po apmokestinimo sudaro **181,6** tūkst. Eur.

Agentūros žmogiškieji ištekliai

Šioje dalyje pateikiama pagrindinė informacija apie Agentūros darbuotojų skaičių ir jo pokyčius 2024 m., darbuotojų kvalifikacijai kelti skirtas lėšas.

Siekiant, kad būtų suvaldytas didelio kiekio jungtinių priemonių kvietimų organizavimas ir paraiškų vertinimas, būtų užtikrintas savalaikis mokėjimo prašymų patikrinimas ir lėšų išmokėjimas, būtų užtikrintas efektyvus ir sklandus Projektų administravimo skyriaus darbas ir pasiekti suplanuoti rodikliai, Agentūroje per 2024 m. metus Projektų administravimo skyriuje įsteigti papildomi 35 etatai, iš kurių 30 – terminuoti.

Didėjant Agentūros darbuotojų skaičiui ir siekiant suvaldyti išaugusius personalo valdymo klausimus, 2024 m. įsteigtas papildomas personalo projektų vadovo etatas. Agentūros Energijos vartojimo efektyvumo kompetencijų didinimo centras taip pat pasipildė nauju veiklos analitiko etatu.

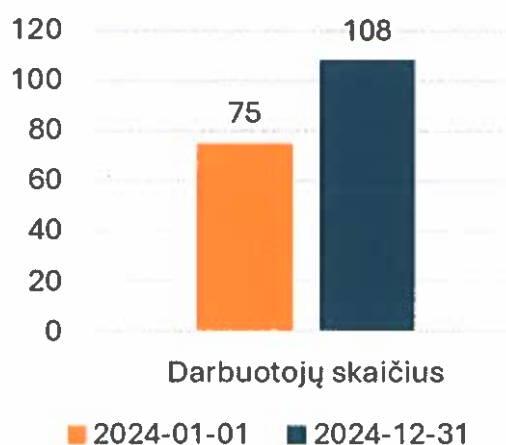
Atsižvelgiant į šiuos pokyčius, Agentūros komanda išaugo nuo 75 darbuotojo 2024 m. pradžioje iki 108 darbuotojų metų pabaigoje.

4 lentelė. Informacija apie Agentūros darbuotojų skaičių ir jo pokyčius 2024 m.

LEA darbuotojų skaičius		Nuolatinių LEA darbuotojų kaita	
Patvirtintas pareigybių skaičius 2024-01-01 (LEA direktoriaus 2023 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. V-79-(1.3 E))	85	→ priimti nauji darbuotojai 33 ← nutraukti darbo santykiai 11	
Patvirtintas pareigybių skaičius 2024-12-31 (LEA direktoriaus 2024 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-74-(1.3 E))	121		
Faktiškai dirbančių darbuotojų skaičius 2024-01-01	75		
Faktiškai dirbančių darbuotojų skaičius 2024-12-31	108		

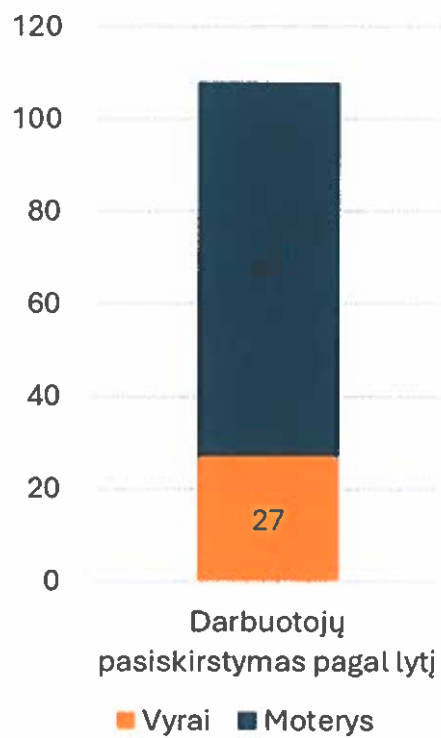
2024 m. darbuotojų kaitos rodiklis – 12,2 proc., sumažėjo 1,2 karto lyginant su 2023 m. (kaitos rodiklis – 14,5 proc.).

25 pav. Agentūros darbuotojų skaičiaus pokytis per metus

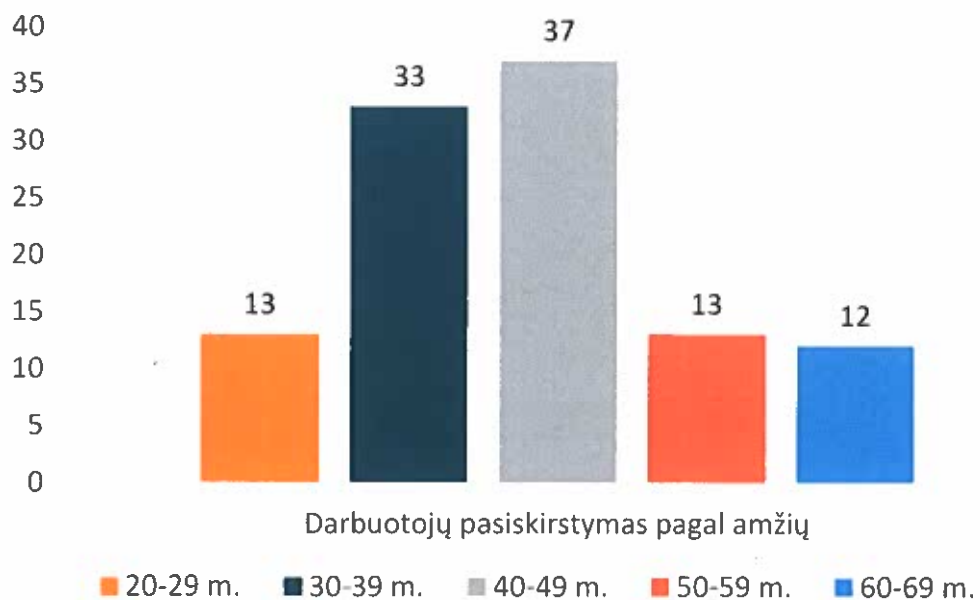
Agentūros darbuotojų skaičius per metus paaugo 44 proc.

26 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį.

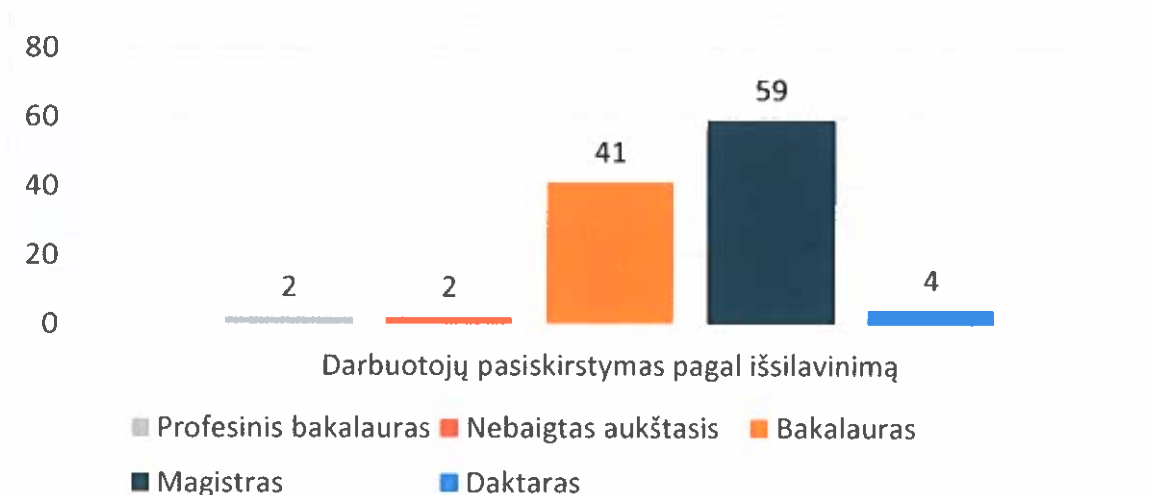
Agentūroje vyrai sudaro 25 proc. visų darbuotojų, moterys – 75 proc.

27. pav. Agentūros darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių

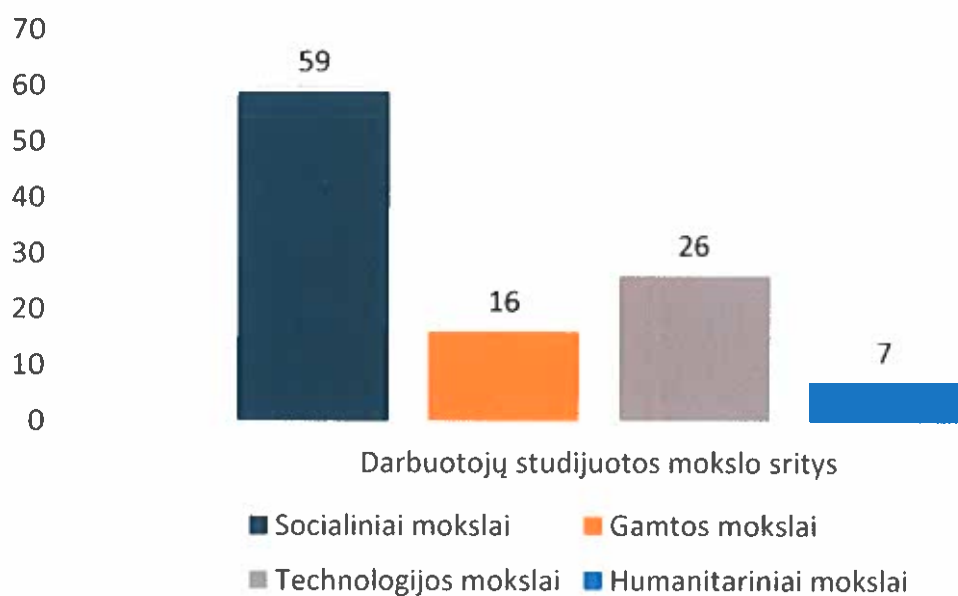
2024-12-30 Agentūroje daugiausiai dirbo 40–49 m. amžiaus darbuotojų (tai sudaro 34 proc. visų Agentūroje dirbančių darbuotojų) ir 30–39 m. (31 proc. visų Agentūroje dirbančių darbuotojų). Jauniausio darbuotojo amžius – 22 metai; vyriausio darbuotojo amžius – 68 metai.

28 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą

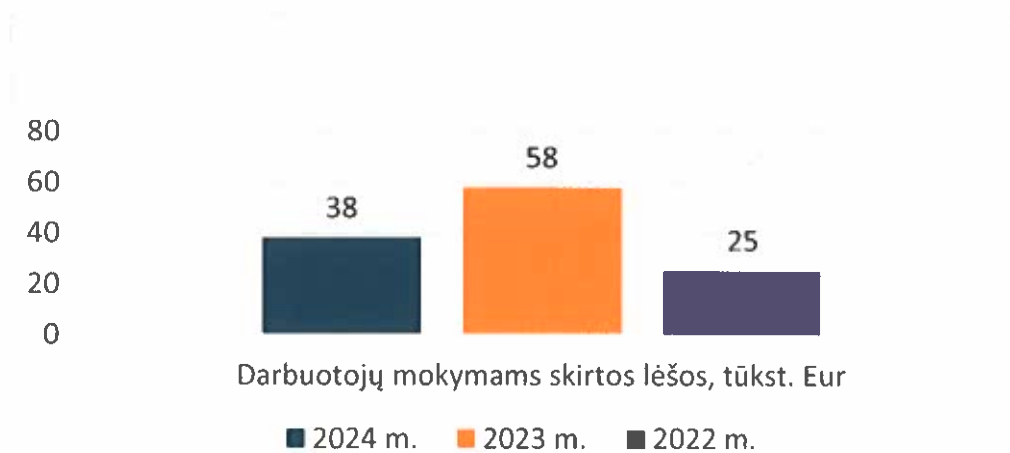
3,7 proc. darbuotojų turi įgiję daktaro mokslo laipsnį, 54,63 proc. darbuotojų – magistro kvalifikacinį laipsnį, 37,96 proc. – bakalauro kvalifikacinį laipsnį, 1,85 proc. – nebaigtą aukštąjį ir 1,85 proc. – profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį.

29 pav. Darbuotojų studijuotos mokslo sritys

54 proc. darbuotojų yra įgiję išsilavinimą socialinių mokslų srityje, 24 proc. darbuotojų yra įgiję išsilavinimą technologijos mokslų srityje, 15 proc. – gamtos mokslų srityje, 7 proc. – humanitarinių mokslų srityje.

29 pav. Darbuotojų mokymams skirtos lėšos

vidutiniškai vienam darbuotojui skirtas mokymų krepšelis 2022 m. buvo – 510 Eur/asmeniui, 2023 m. – 770 Eur/asmeniui, 2024 m. buvo – 349 Eur/asmeniui.

2024 m. darbuotojų kvalifikacijos kėlimo renginiuose bendra trukmė siekė 403 valandas.

Agentūros veiklos planai ateinantiems finansiniams metams

Atsižvelgiant į Agentūrai Energetikos įstatymu, kitais teisės aktais bei Agentūros įstatais pavestas vykdyti funkcijas, planuojama, kad 2025 m. pagrindiniai Agentūros tikslai bus šie:

- analizuoti ir teikti objektyvią informaciją pagrįstiems sprendimams priimti;
- sukurti ir taikyti energetikos sektoriaus modeliavimo įrankius;
- formuoti visuomenės nuomonę energetikos klausimais;
- siekti maksimalaus vietinių ir AEI naudojimo;
- didinti energijos vartojimo efektyvumą;
- mažinti kuro ir energijos tiekimo sutrikimų riziką;
- išnaudoti visas Agentūros galimybes administruoti finansavimo priemones;
- plėsti paslaugas, užtikrinant įplaukas Agentūros veiklai finansuoti;
- suburti ir išlaikyti kompetentingą komandą;
- daryti įtaką dalyvaujant konferencijose, dalinantis žiniomis ir praktikomis.

Agentūros 2025 m. veiklos plano projektas pridedamas.
